

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

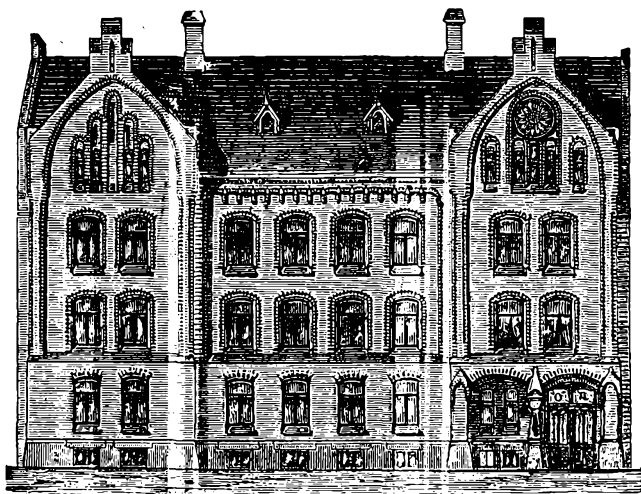
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Otto Anderssens skole.

Aarsberetning

for

skoleaarene 1902—03 og 1903—04.

Kristiania

Nationaltrykkeriet

1904

Otto Anderssens skole.

Aarsberetning

for

skoleaarene 1902—1903 og 1903—1904.

Kristiania.
Nationaltrykkeriet.
1904.

Indhold.

	Side.
Om aarsprøver og afgangsexamener	5
<i>Skolefterretninger</i>	
I. Skolens ordning	9
II. Lærerpersonalet	10
III. Disciplene	14
IV. Fagfordelingen	14
V. Timernes fordeling	19
VI. Undervisningen	20
VII. Examina	39
VIII. Forskjelligt	55
IX. Skolepenge	56
X. Ordensregler	59
XI. Om de nye karakterbetegnelser	62

Om aarsprøver og afgangseksamener.

Blandt de forandringer, som den nye skoleordning har medført, er ogsaa en indskrænkning af den vidtløftige eksamen, som tidligere afsluttede skoleaaret, og som strakte sig over et tidsrum af 6 à 7 uger for examen artiums vedkommende, 4 à 5 uger for middelskoleeksamens og 3 à 4 uger for de øvrige klassers vedkommende. Disse langvarige eksamensprøver var selvfølgelig i enkelte henseender ikke uden sin nytte. De var en spore for disciplene til et energisk arbejde og medførte, at de i nogen grad erhvervede sig overblik over og sammenhæng i det kundskabsomraade, som de i aarets løb eller gennem flere aar havde arbeidet med. Aarseksamenernes udfald fik selvfølgelig ogsaa en overveiende indflydelse paa det vigtige spørsmal om en elevs opflytning eller gjensidning. Enkelte betydelige ulemper var der imidlertid ved denne ordning. For det første blev det almindelige læseaar paa denne maade meget forkortet. Dette førte ofte til et jag i undervisningen for at gennemgaa det for de forskjellige klasser bestemte pensum. Dernæst medførte en saadan eksamen og den vægt, denne tillagdes, at ikke faa elever koncentrerede sit arbejde paa den egentlige eksamensforberedelse, medens de forøvrigt i aaret kunde være ligegyldige eller ujevne i sin flid.

Enkelte meget samvittighedsfulde elever kunde under denne lange eksamensspænding overanstrengte sig, medens omvendt de mange fridage, som eksamen medførte, for andre kunde være en fristelse til dagdriveri. Det tilfældige, som altid knytter sig til en saadan prøve, kunde derhos faa en indflydelse paa de i de forskjellige fag givne karakterer, som ikke gjorde disse til rigtige udtryk for elevens virkelige standpunkt.

Det naturlige er jo, at det vidnesbyrd, som skolen giver sine elever, skal være et saa sandt og velbegrundet udtryk som muligt for dens opfatning af hans modenhed, arbeidsevne og kundskaber, saaledes som disse har lagt sig for dagen under skoleaaret. Derigjennem vil ogsaa det regelmæssige daglige arbejde og dets pligter faa sin rette betydning for eleverne. De vil forstaa, at skolen kræver mere af dem end en kraftanstrengelse en gang imellem, og at ikke en enkelt prøve med dens mere tilfældige karakter, men den ved jevn flid og roligt, pligttopfyldende arbejde erhvervede kundskab og den sikre evne til at benytte og redegjøre for denne vil være afgjørende for det vidnesbyrd, skolen meddeler. De vil føle dette som et retfærdigere forhold, og erfaring har allerede vist, at det har havt sin betydning for deres daglige forberedelse.

Aarsprøverne og delvis afslutningseksamenerne er nu ordnet saaledes, at der holdes skriftlig examen i de fag, hvortil skriftlige øvelser hører, modersmaal, fremmede sprog, regning, matematik og fysik. Her er det naturligt, at der holdes en virkelig eksamensprøve, da eleverne her helt selvstændig kan godtgjøre sin modenhed og evne til at benytte sin tænkning og sine kundskaber paa opgaver, som ligger indenfor det i aaret gennemarbejdede stof. De stilles her ligeoverfor en alsidig prøve, idet opgaverne har en for de forskjellige sider af de enkelte fag repræ-

sentativ karakter og stiller krav til forskelligartede aandsvirksomheder. De forelægges eleverne under de gunstigst mulige betingelser: den tilmaalte tid er rundelig, der arbeides under fuldkommen ro og under skarpt tilsyn, saaledes at eleverne helt er henviste til sin egen dygtighed. Hvorledes eleverne løser disse opgaver tillægges derfor med rette megen vægt, naar det gjælder at bedømme deres almindelige dygtighed.

I de mundtlige fag bedømmes elevens standpunkt ikke som før efter en enkelt eksamination, men efter den dygtighed han har lagt for dagen under aarets undervisning. Dog maa vi her gjøre opmærksom paa, at det ikke er tilstrækkeligt, at en elev til enhver tid er vel forberedt i den enkelte lekse og kan ordentlig redegjøre for denne, for at han skal opnaa skolens bedste vidnesbyrd. Man kræver ogsaa, at han har overblik over, hvad han har lært, og at han har orden i sine forestillinger og kundskaber, og at han under repetitionerne af større afsnit kan godtgjøre dette ved lærerens eksamination. Ifølge undervisningsplanen skal saadanne repetitioner foregaa regelmæssig i aarets løb. Til denne kommer da den almindelige hovedrepetition af aarets pensum eller for artiums- og middelskoleeksamens vedkommende af de for disse lovbestemte pensa, regelmæssig fra april maaned af. Her ved skolen har vi endelig ordnet os saaledes, at der foregaar en eksaminatorisk repetition af det hele eller af dele af det i aaret læste den sidste uge af skoleaaret i de forskjellige fag paa den almindelige timeplan tillagte timer. Lærerne vil paa denne maade have erhvervet en sikker opfatning af elevens standpunkt, og den karakter, som han i henhold hertil giver ham, maa forudsættes at komme det rette saa nær, som det er muligt. Om forældrene vilde vise skolen den opmærksomhed at være tilstede under denne sidste uges skolearbeide, vilde de ikke alene erfare, hvorledes den

enkelte elev svarer for sig, men samtidig ogsaa faa en forestilling om, hvorledes undervisningen føres.

Mundtlige prøver som i tidligere dage afholdes nu kun ved middelskoleeksamen og artium i enkelte fag efter undervisningsraadets nærmere bestemmelser. For de øvrige fag gjælder de af skolen givne forhaandskarakterer. I 1903 afholdtes saaledes her ved skolen eksamen ved artium i 3 mundtlige fag, engelsk, historie og matematik samt i gymnastik, ved middelskoleeksamen i 5 mundtlige fag, norsk, tysk, engelsk, naturfag og matematik samt i sløid.

Skoleefterretninger.

I. Skolens ordning.

Otto Anderssens skole, som oprettedes i 1880 og saaledes har bestaaet i 24 aar, omfatter 5-aarig forskole, 4-aarig middelskole og 3-aarigt gymnasium med deling i realgymnasium, sproglig-historisk gymnasium med og uden latin. Skolen har ret til at afholde middelskoleexamen og artium med samme virkning som offentlige skoler.

I forskolen drives i alle klasser planmæssig ordnet haandgjerning, i de to første klasser forskjelligt slags frøbelarbejde, i 3die og 4de klasse papsløid; i 5te forklasse indtræder træsløid, som fortsættes gennem hele middelskolen.

Skolen optager kvindelige elever i gymnasierne og 4de middelklasse.

Om ordningen af de nye gymnasier hidsættes følgende oplysninger:

Iste klasse er udelt. Dens formaal er dels at give en afsluttende dannelse i tilslutning til middelskolen, dels at forberede for gymnasiets højere klasser. Ved udgangen af 1ste klasse afholdes eksamen med censor i naturfag (kemi og fysiologi med sundhedslære), og i perspektivtegning. De elever, som bestaar eksamen i 1ste klasse, og som ønsker at fortsætte sin skolegang, har at træffe valg mellem:

- a) reallinjen,
- b) den sproglig-historiske linje,
- c) den sproglig-historiske linje med latin.

Den første har sit tyngdepunkt i matematisk-naturvidenskabelige fag, den anden i moderne sprog; den tredje har 18 timer latin i de to aar, som indvindes ved indskrænkning af timer i forskellige fag. Latinlæsende elever har at underkaste sig prøve med censor i fransk ved udgangen af 2den klasse. Karakteren anføres paa artiumsvidnesbyrdet.

For adgang til krigsskolens artillerilinjer kræves for tiden realartium eller artium paa en af de øvrige linjer med tillægsprøve i matematik og naturfag; til kavaleri- og infanterilinjerne giver enhver artium adgang. Paa ingeniørlinjen optages kun udexaminerede teknikere.

Den tekniske højskole vil efter forslaget bygges paa realartium eller paa sproglig-historisk artium med tillægsprøve.

For universitetsstudiernes vedkommende bestemmer „lov om forberedende prøver“ af 9 juni 1903: „Før nogen student fremstiller sig til theologisk, juridisk, medicinsk, sproglig-historisk eller matematisk-naturvidenskabelig embedseksamen, maa han have bestaaet forberedende prøver i filosofi samt i latin, forsaavidt han ikke har bestaaet prøven i latin ved artium. Theologiske studenter maa derhos have bestaaet forberedende prøver i hebraisk samt i græsk, forsaavidt de ikke har taget artium med græsk efter den gamle ordning.

II. Lærerpersonalet.

Fra august 1903 indtraadte cand. theol. Sigurd Halling i skolens bestyrelse. Han er født i 1866, underkastede sig i 1886 examen artium som elev af denne skole, tog theologisk embedsexamen i aaret 1892 og 2den gruppe (norsk og tysk) af sproglig-historisk lærereksamen i 1903. Han har tidligere været lærer ved

Nordstrands skole 1889—98 og ved denne skole 1898—1901. Han har siden 1895 bestyret det af ham oprettede akademi for damer og fra 1902 sprogligt-historisk lærerindeseminar. Han opholdt sig i aarene 1895, 1896 og 1901 i længere tid i Tyskland for at studere sprog, litteratur og undervisningsvæsen ved universiteter og skoler.

Sommeren 1901 fratraadte inspektør cand. real. Gabriel Holtsmark sin virksomhed ved skolen, da han blev ansat som overlærer ved landbrugshøiskolen paa Aas. Sommeren 1902 fratraadte cand. mag. Niels Østbye sin stilling som inspektør ved skolen, da han ansattes som adjunkt ved de kommunale middelskoler. Han fortsætter som lærer i gymnasiet. Cand. mag. Chr. Mellbye, som var inspektør i skoleaaret 1902—03, opgav denne virksomhed, da han udnævntes til adjunkt ved de kommunale middelskoler, men han fortsætter som lærer i gymnasiet. I 1902 fratraadte fremdeles cand. real. A. Haugerud, da han blev ansat som adjunkt i Fredrikshald. Ligeledes fratraadte cand. mag. I. A. Refsdahl, som blev inspektør ved skolen paa Houges minde og cand. mag. J. Borchsenius, som blev udnævnt til adjunkt i Skien. I 1903 fratraadte pastor S. Blaker efter 22 aars tjeneste ved skolen, amanuensis R. Fritz efter 17 aars tjeneste, pastor Konrad Dahl efter 6 aars tjeneste, lærer Elstad efter 6 aars tjeneste, cand. theol. Yngvar Brun efter 4 aars tjeneste, reallærer Nøstdahl efter 3 aars tjeneste, adjunkt Domaas efter 2 aars tjeneste og cand. mag. Albert Moc efter 2 aars tjeneste. Den sidste udnævntes til adjunkt i Skien. De fleste af disse havde kun læst enkelte timer.

Fra august 1902 ansattes som nye lærere: Fredrik Bugge, cand. phil. fra 1866, examen artium 1886, examen philos. 1888. Tillige lærer ved Aars og Voss's skole og fru Nielsens skole. Halvor Løken, f. 1876, examen artium 1895, officer 1898, eksamen philos. 1901, studerer til mathem.-naturvidenskabelig lærereksamen gruppe 1 og 4. Hans Solberg, f. 1879, seminareksamen 1901; ansattes samme aar ved Qvams skole som lærer i gymnastik og sløid. Som midlertidige lærere for

skoleaaret 1902—1903 ansattes Carl Aubert, stud. philol. og Georg Harbitz, cand. mag. Som nye lærerinder ansattes frøken Louise Møller, f. 1861, guvernanteeksamen 1884; har specielt studeret naturfag; tillige lærerinde ved fru Ragna Nielsens skole. Sofie Kirstine Klaveness, f. 1875, guvernanteeksamen 1894. afgangseksamen ved Olaf Bergs lærerindeskole 1896, ansat ved Oslo middelskole 1897—1900. Anna Munch, f. 1874, eksamen ved Olaf Bergs lærerindeskole 1895, lærerinde ved Fredriksstads pigeskole 1900—1901, ved Kristiansunds offentlige høiere almen-skole 1901—1902. Fra august 1903 ansattes følgende nye lærere: N. Damm, ingeniørkaptein, f. 1871, officer 1892, høi-skoleeksamen 1895, 1897—99 lærer ved Ragna Nielsens skole, 1899—1902 lærer ved ingeniørvaabenets underofficersskole og fra 1900 ved kavalleriets underofficersskole. Ole Johan Heum, f. 1871, seminareksamen 1895, realartium 1899, eksamen philos. 1900, 1896—97 lærer ved Aars og Voss's skole, 1897—1903 lærer ved Trondhjems borgerlige realskole; studerer til spr.-hist. lærer-eksamen. K. Kraft, f. 1873, eksamen artium 1892, eksamen phil. 1893, spr.-hist. lærereksamen 1902. Studerede i 1899 ved Heidelberg universitet, 1902—3 lærer ved Kristianssands kathedralskole. Olaf Moe, f. 1876, eksamen artium 1894, eksamen philos. 1895, theologisk embedseksamen 1900. Opholdt sig i aarene 1901—03 med uni-versitetsstipendium i Tyskland. Erholdt i 1903 kronprinsens guld-medalje for en theologisk prisopgave. Fra oktober 1903 ansattes K. A. Kristiansen, f. 1878, seminareksamen 1898, eksamen artium 1900, studerer filologi, tillige lærer ved skolen paa Houges minde. J. Ludv. H. Brinchmann, f. 1862, cand. mag. 1885, indtil 1891 lærer ved Gjertsens skole, fra 1891—1903 bestyrer og senere overlærer ved Flekkefjords middelskole, fra 1903 over-lærer og inspektør ved den 3-aarige kommunale middelskole i Kristiania. Fra november 1903 til februar 1904 var skolebestyrer Anderssen fraværende paa et studieophold i Paris. Hans timer i engelsk overtoges under hans fravær af frk. H. Hornemann; hun vedblev at læse til skoleaarets udgang undtagen for afgangsklassens vedkommende. Under adjunkt Mellbyes fravær

paa en udenlandsreise høsten 1903 læstes hans timer af skolebestyrer Halling.

Vikariater har i de to skoleaar været udførte af stud. real. Kaare Getz, stud. philol. Edv. Bull, stud. jur. Moe, frk. Backe og enkelte andre.

Skolens lærerpersonale har i skoleaaret 1903—1904 været:

Anderssen, Otto, cand. mag., f. 1851, bestyrer siden 1880.

Halling, Sigurd, cand. theol., f. 1866, bestyrer siden 1903.

Grøndahl, O. A., cand. philos., f. 1849, lærer siden 1881.

Østbye, Niels, adjunkt, f. 1866, lærer siden 1889.

Mørland, J., cand. mag., f. 1860, lærer siden 1890.

Bentzen, Louis, kaptein, f. 1864, lærer siden 1892.

Mellbye, Chr., cand. mag., f. 1868, lærer siden 1892.

Braaseth, S., cand. mag., f. 1867, lærer siden 1897.

Eliassen, E., cand. philos., f. 1868, lærer siden 1899.

Smith-Christensen, Th., f. 1877, lærer siden 1900.

Bugge, Fredrik, cand. philos., f. 1866, lærer siden 1902.

Løken, Halvor, premierløjtnant, f. 1876, lærer siden 1902.

Solberg, H., seminarist, f. 1879, lærer siden 1902.

Damm, N., ingeniørkaptein, f. 1871, lærer siden 1903.

Heum, O. L., cand. philos., f. 1871, lærer siden 1903.

Kraft, K., cand. mag., f. 1873, lærer siden 1903.

Moe, Olaf, cand., theol., f. 1876, lærer siden 1903.

Kristiansen, K. A., f. 1878, lærer siden 1903.

Anderssen, Regine, f. 1856, lærerinde siden 1881.

Nerdrum, Dagny, f. 1866, lærerinde siden 1890.

Møller, Maren, f. 1865, lærerinde siden 1892.

Møller, Louise, f. 1861, lærerinde siden 1902.

Klaveness, Sophie, f. 1875, lærerinde siden 1902.

Munch, Anna, f. 1874, lærerinde siden 1902.

Skolens kasserer er frk. Regine Anderssen. Skolens vagtmester er Fredrik Steenstrup.

III. Disciplene.

Discipeltallet var i skoleaaret 1902—1903 262, hvoraf 88 i gymnasierne og 174 i middelskolen og forskolen, og i skoleaaret 1903—1904 250, hvoraf i gymnasierne 84 og i middelskolen og forskolen 166. Klassernes tal var 14. Af eleverne var 25 udenbys.

IV. Fagfordelingen.

Her anføres fagfordelingen i aaret 1903—1904:

Anderssen: Engelsk i 3 rg. 2 timer. Læste desuden indtil november 1903 engelsk i 1 g., historie i 2 sp.-hist. g. og norsk i 3 g.

Halling:	Norsk	i 3 g.	3 timer	
	Norsk	i 3 sp.-hist. g.	1 —	
	Norsk	i 2 g.	4 —	
	Norsk	i 2 sp.-hist. g.	1 —	
	Tysk	i 2 g.	4 —	
	Historie	i 1 g.	3 —	
				16 timer.
Østbye:	Historie	i 3 g.	4 timer	
	Historie	i 3 sp.-hist. g.	1 —	
				5 timer.
Mørland:	Oldnorsk og			
	landsmaal	i 3 g.	1 time.	
	Tysk	i 4 m.	6 —	
				7 timer.
Mellbye:	Tysk	i 3 g.	4 timer.	
Braaseth:	Engelsk	i 3 sp.-hist. g.	7 timer.	
	Fransk	i 3 sp.-hist. g.	3 —	
	Fransk	i 3 rg.	2 —	
	Engelsk	i 2 g.	2 —	
	Engelsk	i 2 sp.-hist. g.	5 —	
	Fransk	i 2 g.	2 —	
	Fransk	i 2 sp.-hist. g. og 2 lg. 3 —		
				24 timer.

Eliassen:	Latin	i 2 lg.	7 timer.
Smith-Christensen:	Fysik	i 3 rg.	4 timer.
	Mathematik	i 2 sp.-hist.	2 —
			<hr/> 6 timer.
Damm:	Geografi	i 3 g.	2 timer.
	Geografi	i 2 g.	1 —
	Geografi	i 1 g.	1 —
	Fysik	i 2 g.	4 —
	Kemi	i 1 g.	4 —
	Tegning	i 1 g.	2 —
			<hr/> 14 timer.
Frk. L. Møller:	Naturhist.	i 3 g.	1 time.
	Naturhist.	i 2 g.	1 —
			<hr/> 2 timer.
Løken:	Mathematik	i 3 rg.	6 timer.
	Mathematik	i 3 sp.-hist.	2 —
	Mathematik	i 2 rg.	6 —
	Mathematik	i 1 g.	4 —
	Naturfag	i 4 m.	3 —
	Naturfag	i 3 m.	2 —
			<hr/> 23 timer.
F. Bugge:	Tegning	i 3 rg.	1 time.
	Tegning	i 2 rg.	2 —
	Tegning	i 4 m.	2 —
			<hr/> 5 timer.
Moe:	Religion	i 3 g.	2 timer.
	Religion	i 2 g.	1 —
	Religion	i 1 g.	1 —
	Religion	i 4 m.	1 —
	Religion	i 3 m.	2 —
	Religion	i 2 m.	2 —
	Religion	i 1 m.	2 —
	Religion	i 5 f.	3 —
	Norsk	i 4 m.	4 —
			<hr/> 18 timer.

Frk. Hornemann:	Engelsk i 1 g.	4 timer.
	Fransk i 1 g.	4 —
		<hr/> 8 timer.
Kraft:	Historie i 2 g.	3 timer.
	Historie i 2 sp.-hist. g.	2 —
	Norsk i 1 g.	4 —
	Tysk i 1 g.	3 —
	Historie i 4 m.	3 —
	Historie i 3 m.	2 —
	Norsk i 3 m.	4 —
	Tysk i 3 m.	5 —
	Tysk i 1 m.	5 —
		<hr/> 32 timer.
Brinchmann:	Engelsk i 4 m.	5 timer.
Heum:	Mathematik i 4 m.	5 —
	Mathematik i 3 m.	5 —
	Mathematik i 2 m.	5 —
	Geografi i 4 m.	2 —
	Geografi i 3 m.	2 —
	Engelsk i 3 m.	5 —
	Engelsk i 2 m.	5 —
	Naturhistorie i 1 m.	3 —
	Tegning i 3 m.	2 —
		<hr/> 34 timer.
Frk. Munch:	Norsk i 2 m.	4 timer.
	Tysk i 2 m.	5 —
	Historie i 2 m.	2 —
	Historie i 1 m.	3 —
	Norsk i 5 f.	8 —
		<hr/> 22 timer.
Kristiansen:	Norsk i 1 m.	5 timer.
	Geografi i 2 m.	2 —
		<hr/> 7 timer.

Grøndahl:	Sang i gymnasiet	1 time.
	Sang i 3 m. & 2 m.	2 —
	Sang i 1 m.	1 —
	Sang i 5 f	1 —
		<hr/> 4 timer.
Bentzen:	Gymnastik i 3 g.	3 timer.
	Gymnastik i 2 g. & 1 g.	3 —
	Gymnastik i 4 m. & 3 m.	3 —
	Gymnastik i 2 m. & 1 m.	3 —
	Gymnastik i 5 f. & 4 f.	3 —
		<hr/> 15 timer.
Solberg:	Sløid i 4 m.	2 timer.
	Sløid i 3 m.	2 —
	Sløid i 2 m.	2 —
	Sløid i 1 m.	2 —
	Sløid i 5 f.	2 —
	Skrivning i 2 m.	1 —
	Skrivning i 1 m.	2 —
	Skrivning i 5 f.	2 —
	Tegning i 2 m.	2 —
	Tegning i 1 m.	2 —
	Tegning i 5 f.	2 —
		<hr/> 21 timer.
Frk. M. Møller:	Geografi i 1 m.	2 timer.
	Historie i 5 f.	3 —
	Geografi i 5 f.	2 —
	Regning i 5 f.	4 —
	Naturhist. i 5 f.	2 —
		<hr/> 13 timer.
	Desuden klasselærerinde i 1 f.	
Frk. Nerdrum:	Tysk (insp.) i 1 m.	1 time.
	Desuden klasselærerinde i 4 f.	

Frk. Anderssen: Klasselærerinde i 3 f.

Frk. Klaveness: Klasselærerinde i 2 f.

Fra høsten 1903 benyttedes to norsktimer i 5 f. til indøvelse af elementerne i tysk. Ekstraundervisning har været givet i afgangsklasserne, samt i andre klasser til elever, som har staaet tilbage.

V. Timernes fordeling sees af følgende tabel.

Fag.	Religiøs.	Norsk og oldnorsk.	Tysk.	Latin.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Mathematik og regning.	Naturfag.	Skrivning.	Tegning.	Sang.	Gymnastik.	Sløjd.	Sum.
3 rg.	2	4	4		2	2	4	2	6	5		1	1	3		36 timer
3 sp.-hist. g.	2	5	4		7	3	5	2	2	1			1	3		35 —
2 rg.	1	4	4		2	2	3	1	6	5		2	1	3		34 —
2 sp.-hist. g.	1	5	4		7	5	5	1	2	1			1	3		35 —
2 lg.	1	4	4	7	2	5	3	1	2	1			1	3		34 —
1 g.	1	4	3		4	4	3	1	4	4		2	1	3		34 —
4 m.	1	4	6		5		3	2	5	3		2		3	2	36 —
3 m.	2	4	5		5		2	2	5	2	1	2	1	3	2	36 —
2 m.	2	4	5		5		2	2	5	2	1	2	1	3	2	36 —
1 m.	2	5	6				3	2	5	3	2	2	1	3	2	36 —
5 f.	3	8					3	2	4	2	2	2	1	3	2	32 —
4 f.	3	8					2	3	5	2			1	3	2	31 —
3 f.	3	7					3	3	4		3				1	24 —
2 f.	3	9						3	5		2				2	24 —
1 f.	3	12							5		3				1	24 —

VI. Undervisningen.

A. Forskolen.

1ste forklasse.

- Religion:** Af det gamle testamente fortalt noget af 1ste Mosebog og af det nye testamente de vigtigste begivenheder af Jesu liv. Vogts lille bibelhistorie og Corneliussens fortællinger af Jesu liv er benyttet.
- Norsk:** Med anvendelse af skrive-læsemethoden har børnene lært at læse rent og sammenhængende efter F. Daldorfs „Norsk læsebog for begyndere“. Nogle smaafortællinger og eventyr fortalt og gjenfortalt. Anskuelsesøvelser ved samtale om billeder o. l. Enkelte lette smaaers lært udenad. En hel del sange og lege er indøvet. Afskrift — delvis hjemme — og diktat paa tavle. De sidste maaneder afskrift i skrivebog paa skolen.
- Regning:** Eleverne har lært at skrive tallene indtil 500. Additions- og subtraktionsøvelser — mundtlige og skriftlige dels ved rækketælling, dels ved lette regnestykker. Forøvelser til multiplikation og division.
- Skrivning:** De latinske bogstaver, smaa og store, indøvet efter lærerens opskrift. Det første halvaar er benyttet dobbeltlinjeret tavle, senere dobbeltlinjeret skrivebog, Heike og Danielsens skrivesystem. I den sidste del af aaret sammenskrift.
- Haandgjerning:** Stikning og udsyning paa pap af forskellige figurer.

2den forklasse.

- Religion:** Det gamle testamente til Makabæerne og af det nye testamente til „Den Helligaands udgydelse“ efter Vogts lille bibelhistorie og Corneliussens fortællinger af Jesu

liv. 1ste, 2det, 3die, 4de, 5te og 7de bud lært mundtlig uden Luthers forklaring. Nogle lette salmer er lært først mundtlig, derpaa repeteret efter salmebogen.

Norsk: Læsning efter Pauss og Lassens læsebog 1ste skoletrin fra side 40 til side 222. Enkelte vanskeligere stykker sprunget over. Samtale om og gjengivelse af det læste. Smaadigte lært udenad, ligeledes flere sange og lege. Daglig afskrift efter bog hjemme. En time om ugen diktat samt skriftlig samarbeide ved hjælp af billeder — øvelse i sætningsdannelse, beskrivelser og korte fortællinger.

Geografi: Skoleværelset, skolebygningen med nærmeste gader samt byen og omegn tegnet i Floods tegnebøger. Derpaa gjennemgaaet efter kart og geografisk schema Norge, oversigt over Europa samt de fem verdensdeles og verdenshaves navne og beliggenhed. Karttegning efter Floods methode.

Regning: Tallene til 100,000 læst og skrevet. Addition og subtraktion af indtil sekszifrede tal, multiplikation med enzifret multiplikator. Regnestykkerne udføres paa tavle og i oprudet bog. Hovedregning.

Skrivning: Øvelser i skønskrift efter opskrift i dobbeltlinjeret skrivebog. Taktskrivning af de smaa bogstaver. Heike og Danielsens Skrivebøger 1ste hefte.

Haandgjerning og tegning: Syøvelser og tegneøvelser i oprudet bog efter Floods fortegninger.

Sang: Enstemmige sange og salmer.

3die forklasse.

Religion: Det gamle testamente efter Vogts lille bibelhistorie. Katekismens 1ste, 2den og 3die part uden Luthers forklaring. Nogle salmevers af Landstads salmebog.

Norsk: Læsning efter forberedelse hjemme i Pauss og Lassens læsebog i modersmaalet 1ste skoletrin fra side 222 bogen

ud samt de tidligere stykker, som var forbigaaet i 2den klasse. Udenadlæsning af vers. Afskrift efter læsebogen 3 gange ug. hjemme, diktat 2 gange ug. Skriftligt samarbeide som i 2den klasse. Ordklasserne gennemgaaet. Skriftlige øvelser i grammatik.

Historie: Fortællinger af Norges historie fra Halvdan Svarte til 1319. Til støtte for den mundtlige undervisning bruges af eleverne Sigwart Petersens Norges historie.

Geografi: Gjennemgaaet Europa. Jordens form og bevægelse lært ved hjælp af globus. Karttegning.

Regning: Multiplikation med flerzifret multiplikator og division med enzifret divisor. Anvendte opgaver efter Johannesens regnebog 1ste hefte.

Skrivning: Skjønnskrift i dobbeltlinjeret skrivebog efter trykte forskrifter. Taktskrivning. De store bogstaver paa samme maade som i 2den klasse. Heike og Danielsens skrivesystem 1ste og 3die hefte.

Haandgjerning og tegning: Papsløid. Forskjellige gjenstande tegnes, udskjæres og sammensættes.

Sang: Enstemmige salmer og sange.

4de forklasse.

Religion: Vogts lille bibelhistorie fra det nye testamente ud, læst og repeteret. Luthers katekisme (Bangs udgave) 1ste og 2den part læst og repeteret. Af salmer er læst No. 5, 81, 94, 137, 315, 330, 350, 525.

Norsk: Læsning efter Pauss og Lassens læsebog 2det skoletrin 1ste afdeling med forbigaaelse af enkelte stykker. Digte lært udenad. Grammatik og analyse efter Platous eksempelsamling til side 20. Skriftligt samarbeide af og til, udenadskrift, diktat. Skriftlige øvelser i det hele 2 gange ug.

Historie: Sigwart Petersens Norges historie. Storms udgave fra 1319 til Norge efter 1814 læst og repeteret.

- Geografi: Efter Horns lille geografi læst og repeteret Norge samt de fremmede verdensdele. Karttegning.
- Naturhistorie: Læst efter Sig. Thors „Billeder og beskrivelser af almindelige dyr“, pattedyr og fugle, udvidet ved fortælling og fremvisning af billeder.
- Regning: Repetition af foregaaende aars pensum. Division med to og trezifret divisor. Hovedregning med alle fire regningsarter. Af metrisk maal og vegt, kroner og øre gennemgaaes kun navne og forholdstal. Tidsmaal og tælleenheder i alle fire regningsarter. Hjemmeregning 2 gange ug. efter Johannesens Regnebog 1ste hefte.
- Skrivning: Taktskrivning efter Heike og Danielsens skrivesystem hefte II og III. Afskrift efter læsebog.
- Sløid: Paparbejde efter model.
- Gymnastik: Gennemgaaet tabel I—III efter kaptein Bentzens bog. Leg og kampøvelser efter senere tabeller.
- Sang: Egill og Nora Kobberstads „skolesang“ for 4de klasse.

5te forklasse.

- Religion, 3 timer ug.: Klaveness's bibelhistorie for middelskolen fra begyndelsen til Afsnittet: „Ved Genesaretsøen“. Katekismens (Bangs udgave) 3die, 4de og 5te part. Dernæst læst skriftsteder og salmevers for morgen og aften samt maaltiderne. Af Landstads salmebog er lært No. 525, 131, 138, 150, 605, 611, 599, 600, 81, 315 Repetition.
- Norsk: Paus og Lassens læsebog 2det skoletrin 2den afdeling. Følgende digte er lært udenad: Vikingebalken, I barnekammeret ved Carl Johans død, Da jeg var lille, Brede seil over Nordsjø gaa, Hundemordet, Raad for Uraad, Den norske sjømand, Isfarten, Hofgaards lille grammatik § 1—36; repetition. Analyse efter læsebogen og Platous eksempelsamling. Skriftlige arbejder 2 gange om ugen, diktat, afskrift og grammatikøvelser. Efter jul er der i

to timer om ugen læst tysk efter Knudsen og Kristiansens læsebog til side 18.

- Historie: Oskar Kristiansens verdenshistorie for folkeskolen læst ud og repeteret. Læst i Ræders historiske fortællinger. Et par skriftlige opgaver.
- Geografi: Horns lille geografi læst og repeteret. Et par skriftlige opgaver: udfylding af kartskitzer med navne og besvarelse af opstillede spørsmål.
- Naturhistorie: Sig. Thors billeder og beskrivelser af almindelige dyr fra side 29 ud. Repeteret den hele bog. Et par skriftlige opgaver. Gjennemgaaet nogle vaarplanter.
- Regning: Repetition af 4de klasses pensum, forberedende behandling af decimaltal, decimalbrøk. Anvendte og uanvendte opgaver efter Johannesens og Nicolaisens regnebøger 2det hefte. Enkelte udmaalingsopgaver. Hjemmeregning to gange ug. Hovedregning.
- Tegning: Frihaandstegning efter H. Pettersens regneapparat 1ste hefte.
- Skrivning: Heike og Danielsens forskrifter 4de hefte. Afskrift efter bog samt efter opskrift paa tavlen.
- Sløid: Kniv- og hølveløvelser, arbeidet pennekraft, pegepinder, blomsterpinder.
- Gymnastik: Som 4de forklasse.
- Sang: Egill og Nora Kobberstads „Skolesang“ for 5te klasse.

B. Middelskolen.

1ste middelklasse.

- Religion: Klaveness's bibelhistorie fra side 43, Jøderne efter landflygtigheden til side 74, I Jerusalem. Klaveness's forklaring fra begyndelsen til spm. 126. Læsning af kristelige fortællinger. Salmer, 264, 131, 315, Repetition.

- Norsk: Af Pauss og Lassens læsebog 2det skoletrin 3die afdeling læst og gennemgaaet side 329—441. Repetition. Følgende digte er lært udenad: Birkebeinersang, Fiskergutten, Matrosen, Sæterjentens søndag, Torarin bueskytte, Fembøringen, Snefald, Magnus blinde, Dansk nationalsang. Af Hofgaard's lille grammatik læst og repeteret § 1—50. Analyse efter Platous eksempelsamling. Dikteret regler for tegnsætning efter Aars's retskrivningsregler. En gang ug. afvexlende diktat og gjenfortælling.
- Tysk: Knudsen og Kristiansens lærebog i tysk for begyndere side 1—86, (de modale hjælpeverber). Det meste er lært udenad. Det hele er repeteret. Skriftlige øvelser en gang ug. efter Westerns bog.
- Historie: Sigurd Høsts lærebog i Verdenshistorie fra begyndelsen til Den nyere tid, side 113. Repetition.
- Geografi: Geelmuydens lærebog (ved Halvorsen) fra begyndelsen til De britiske øer. Repetition. Udfyldt med navne hektograferede karter af Norge og dets amter dels hjemme dels paa skolen.
- Naturfag: Sørensen's lærebog i zoologi fra begyndelsen til Krybdyrene. Repetition. I botanik gennemgaaet høst- og vaartyper.
- Regning: Repeteret forrige aars pensum. Gennemgaaet opløsning af tal i sine enkelte faktorer. Indøvet de fire regningsarter i brøk, brudden brøk og enkelt reguladetri efter Johannesens regnebogs 2det og 3die hefte. Forberedende øvelser i geometri efter Petersens bog. Hovedregning. 2 gange hjemmeregning, 1 gang skolegning ug.
- Tegning: Frihaandstegning efter H. Petersens tegnekursus 2det og 3die hefte.
- Skrivning: Heike og Danielsens forskrifter. 4de hefte. Afskrift efter bog.
- Sløid: Efter Kjenneruds modelrække arbeidet spidsfjæl, plantemerke, frakkehænger, nøglemerke, oval og ottekantet brikke, baltræ, spigerkasse.

- Sang: Treklangens omvendinger. Mollskalaen. Endel folkeviser og sange indøvet efter øret, hvorefter eleverne selv har udfundet toneforholdene og sunget dem paa nodenavne i C. G. F. Fortsat øvelse i bygning af tonearter.
- Gymnastik: Bentzens tabeller III—XI. Fodbal og andre lege ude.

2den middelklasse.

- Religion: Klaveness's bibelhistorie fra det nye testamente.
- Norsk: Pauss og Lassens læsebog 3die skoletrin 1ste afdeling læst og gennemgaaet. Hofgaards lille grammatik § 44 ud. Repetition. Aars's retskrivningsregler § 18—30. Analyse dels efter Platous eksempelsamling dels efter læsebogen. Digte: Faunitullen, Øivinds sang, Aasgaardreien, Norges skaal, Ladhans. En gang om ugen afvexlende diktat, gjenfortælling og stil.
- Tysk: Knudsen og Kristiansens lærebog for begyndere fra side 86 ud. Det meste er lært udenad. Repetition. Gundersens tyske læsestykker I, side 1—25. Alt lært udenad. Repetition. Gundersens tyske grammatik for middelskolen § 90 til pronominerne § 104. Skriftlige øvelser to gange om ugen, paa skolen efter Westerns bog, hjemme efter retroversionsøvelserne i læsebogen og efter Kristiansens stiløvelser.
- Engelsk: Brækkes læsebog for begyndere til side 65. Det hele pensum er delvis lært udenad. Afskrift, diktat og retroversionsøvelser en à to gange om ugen.
- Historie: J. Raabes lærebog i Norges historie for Middelskolen fra begyndelsen til Reformationstiden i Norden side 66. Sigurd Høsts lærebog i verdenshistorie fra Den nyere tid, side 113 til Frants I, side 121. Repetition.
- Geografi: Geelnuydens geografi for Middelskolen (ved Halvorsen) fra Rusland til Asien side 180. Repetition. Landmrids udfyldt.

- Mathematik:** Regning: Repeteret brøk og decimalbrøk efter Ole Johannesens regnebogs 2det hefte. Efter regnebogens 3die og 4de hefte gennemgaaet enkel og sammensat reguladetri og procentregning. Beregning af flader, rum, volum og specifik vegt. Hovedregning. Af Bonnevie og Eliassens geometri fra begyndelsen til Triangler No. 39. Konstruktioner efter Getz 2 hefte. Johannesens arithmetik fra begyndelsen til No. 21. Skriftlige øvelser hjemme og paa skolen.
- Naturfag:** Sørensens lærebog i zoologi fra krybdyr bogen ud. Efter sammes botanik er gennemgaaet de fleste plantefamilier.
- Tegning:** Frihaandstegning efter H. Petersens tegnekursus 4de og 5te hefte.
- Skrivning:** Skjønsskrivning efter opskrift paa tavlen og afskrift efter bog.
- Sløid:** Af Kjenneruds modelrække arbeidet rugekasse, melkar, verktøjbret; derhos har nogle arbeidet eghylde.
- Sang:** Samtlige dur- og molltonearter, deres treklange, hovedfirklange med omvendinger samt den formindskede forklang. En- og tostemmig sang. Læilighedsvis er de mere fremtrædende norske tonedigteres liv fortalt
- Gymnastik:** Som 1ste middelklasse.

3die middelklasse.

- Religion:** Klaveness's bibelhistorie repeteret. Klaveness's forklaring 5te part. Repetition. Læsning af kristelige fortællinger. Salmer No. 134, 150, 315.
- Norsk:** Af Pauss og Lassens læsebog 3die skoletrin læst og gennemgaaet slutningen af 1ste afdeling samt det væsentlige af 2den afdeling. Hofgaards lille grammatik fra § 44—66. Den lille bog repeteret. Analyse dels efter læsebogen, dels efter Platous eksempelsamling. Digte lært udenad: Terje Viken, Fanitullen, I Kivledal, Paa

- Akerhus, Ridderen ved kulsvierhytten. Landsmaal: af Kohts læsestykke læst 20 sider. Skrevet 14 stile og endel diktater og gjenfortællinger.
- Tysk: Gundersens tyske læsestykker II (1899) st. 6, 8, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 24, tilsammen 39 sider. Stykke 9 læst kursorisk. Det hele pensum er lært udenad og indøvet gennem samtale. Gundersens grammatik § 138—201 (konjunktiv). Analyse efter stiløvelser. Stil hver uge, hjemme eller paa skolen efter Kristiansens stiløvelser.
- Engelsk: Brekkes lærebog i engelsk for begyndere side 65 ud. Brekkes læsebog for middelskolen: stykkerne 1, 3, 4, 5, 9, 15, 21, 22, 26, 29, 32, tilsammen 30 sider. Stykkerne er lært udenad. Repetition. Kursorisk læst stykkerne 2, 6, 10, 11, 12, 13, 16, 18, 19, 24, tilsammen 21 sider. Grammatik først efter begynderbogen, senere efter Løkkes mindre grammatik, hvoraf ordføiningslæren er læst til verbet. Repeteret formlæren efter samme grammatik. Retroversionsøvelser. En gang om ugen diktat eller gjenfortælling.
- Historie: Raabes lærebog i Norges historie fra begyndelsen til side 112 (Norge i 1814). Repetition. Sigurd Høsts verdenshistorie repeteret for enkelte afsnits vedkommende fra den nyere tid bogen ud.
- Geografi: Geelmuydens geografi fra Asien bogen ud. Repetition.
- Mathematik: Johannesens Arithmetik fra Tals delelighed No. 66 ud 3die bog. Bonnevie og Eliassens geometri fra Parallele linjer No. 77 til 3die bog. Regning efter Johannesens regnebog 3die og 4de hefte, renteregning, fladeberegning, rumberegning, blandede opgaver. Getz's konstruktionsbog 2det hefte. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen hver uge.
- Naturfag: Sørensens botanik og zoologi repeteret i sin helhed. Plantebestemmelse. Af G. Holtmarks fysik læst fra begyndelsen til pag. 40. Experimententer.

Tegning: Perspektivtegning efter retvinklede og krumlinjede modeller og sammenstilling af disse.

Sløid: Arbeidet rugekasse, fuglehus, verktøibret og nipshylde efter Kjenneruds modelrække.

Sang: Som 2den middelklasse.

Gymnastik: Som 1ste middelklasse.

4de middelklasse.

Religion: Paulsens kirkehistorie læst og repeteret. Læsning af kristelige fortællinger. Timen er begyndt med andagt.

Norsk: Fosse, pensum i norsk I læst ud og repeteret. Repeteret landsmaalpensumet efter Kohts „læsestykke“. Afsnit af Aars's retskrivningsregler gennemgaaet. Følgende stile er skrevne: 1. En dag i hønnen. 2. Ved Amerika-baadens afreise. 3. Jernbanen og dens nytte. 4. Til hvilket land vilde Du helst reise og hvorfor. 5. En vintersøndag i Kristiania. 6. En liden tue kan vælte et stort læs (fortælling.) 7. Hvad vil Du helst blive? Nævn dine grunde (tentamen.) 8. Den nytte, vinden gjør, og den skade den volder. 9. I skoven en sommerdag og vinterdag. 10. Hvor vil Du helst bo, i byen eller paa landet? Eller: Hvilken vinteridræt synes Du bedst om og hvorfor. 11. Hvorledes vinteren her i Norge kan fremme og hemme samfærdselen. 12. Hvoraf kommer det, at saamange udlændinger besøger vort land om sommeren? 13. Fortæl om dit liv og den virksomhed, livet bringer. 14. Sammenligning mellem en sjøreise og en landreise.

Tysk: Efter B. Gundersens tyske læsestykker III (4de middelkl.) læst statarisk no. 2, 5, 6, 7, 13, 19, 20, 21, 22, 28, 42, 43, 49 tilsammen ca. 30 sider. Repeteret det hele examenspensum. Omkring ca. 30 sider læst kursorisk. Gundersens tyske grammatik repeteret. Taleøvelser efter Kristiansens bog. Stil paa skolen hver uge, hjemme hver anden uge efter Kristiansens stiløvelser.

- Engelsk: Efter Brekkes læsebog læst statarisk stykkerne 32, 41, 42, 43, 44, 29, 31 (1, 2, 3), 51, 50 tilsammen 26^{1/2} side. Det hele ekamenspensum repeteret. Læst kursorisk ca. 10 sider. Løkkes grammatik ved Western fra § 110 — bogen ud. Repetition. Skriftlig gjenfortælling en gang om ugen.
- Historie: Ræders lærebog i verdenshistorie repeteret i sin helhed.
- Geografi: Horns geografi for middelskolen repeteret i sin helhed. Karttegning.
- Naturfag: Holtsmarks naturlære fra pag 33 ud. Derpaa repetition af den hele bog. Experimenter. Knudsen og Falck: Det menneskelige legeme læst og repeteret.
- Mathematik: Johannesens arithmetik fra ligninger bogen ud. Bonnevie og Eliassens geometri fra Forhold (4de bog) bogen ud. Almindelig repetition. Getz konstruktionsbogs 3die hefte. Johannesens regnebogs 3die og 4de hefte. Rente-regning, obligationer, vexler, del & blandingsregning, rum og fladeberegning, specifik vegt, regnskabsførsel. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen, deriblandt de fleste middelskoleopgaver.
- Tegning: Ellipser. Øvelse i at sigte og maale med blyanten. Perspektivtegning efter opstilling af 2—3—4 modeller.
- Sløid: Gradningsarbeide. Hylde (modelrækken) no. 84, rugekasse, nipshyldearbeidstegning efter Kjenneruds sløidtegnings.
- Gymnastik: Bentzens tabeller no. VIII—XV. Salonskydning, 50 skud pr. elev. Fodbal og leg ude.

C. Gymnasiet.

1ste klasse.

- Religion: Klaveness's bibellære gennemgaaet.
- Norsk: Pauss og Lassens læsebog III 3. Desuden læst H. Ibsen: Hærmændene paa Helgeland, Kongsemnerne og endel folkeviser. Endel svensk er læst efter læsebogen. Efter

Lassens litteraturhistorie er gennemgaaet den norrøne litteratur, folkeviserne, Holberg og udsigt over de øvrige forfattere, som er læst. Afsnit af Holbergs tre levnetsbreve er læst høit. Følgende stile er skrevne: 1. Norges elve. 2. Hvad vi lærer om liv og seder paa Island af Gunlaug Ormstunges saga. 3. I hvilket land kunde Du tænke Dig at leve udenfor Norge. 4. Herman v. Bremen i Den politiske kandstøber. 5. Turisttrafikkens gavnlige og skadelige indflydelse paa vort folk. 6. Om folkevisen (tent.) 7. Sammenligning mellem Athen og Sparta (tent.) 8. Sportens gavnlige og skadelige indflydelse paa vor ungdom. 9. Norges spredte bebyggelse og virkningerne deraf. 10. Et østlandsk vinterlandskab. 11. Cæsar og hans verk. 12. Skjærgaarden og livet der. 13. Hvad følger kan det have for et menneske, at det tidligt er henvist til at hjælpe sig selv. 14. Naar vinteren gaar og vaaren kommer. 15. Indtryk af natur og folk i den egn, hvor Du er bedst kjendt. I Oldnorsk er læst ca. 25 sider af Nygaards læsebog for begyndere. Desuden er læst Nygaard: Sproget i Norge.

Tysk: Gundersens læsebog for gymnasiet side 207—236. Derpaa læst. Erlkönig. Der König in Thule, Heidenröslein, Das Veilchen. Der Schatzgräber, Der Zauberlehrling, Die Bürgschaft, Wallensteins Auftreten, W. in seiner Erniedrigung, W's Wiedererhebung, W. nach der Schlacht bei Lützen, Wallsteins Tod. Tilsammen 60 sider. Kristiansens taleøvelser. Til jul stil, senere gjenfortælling hver uge.

Engelsk: Brekke og Westerns: Udvalg af engelsk forfattere I. Læst David Copperfield, Charles Gordon, Drakés Voyage, Murder of Rizzio, The British Isles. Tilsammen 65 sider. Mundtlig gjenfortælling af det læste. Desuden læst kursusisk ca. 20 sider. Skriftlig gjenfortælling, reproduktion af det statariske pensum eller stil hver 14 dag, eller hver uge.

- Fransk: Bødtker og Høsts læsebog for begyndere fra side 1—80. Lært udenad dialogerne fra pag 27—49. Repetition.
- Historie: Ræders lærebog i oltidens historie læst ud. Af Schjøth's og Langes lærebog for gymnasiet læst det udkomne 1ste hefte (42 sider). Repetition.
- Geografi: Haffners lærebog i fysisk geografi læst og repeteret.
- Mathematik: Bonnevie og Bergs aritmetik fra begyndelsen til aritmetiske rækker. M. Alfsens plangeometri. Repetition. Opgaver hjemme og paa skolen.
- Naturfag: Kemi: Johannesen og Nicolåysens lærebog læst ud. De omhandlede stoffe fremviste og de vigtigste reaktioner foretagne. Knudsen og Falck: Det menneskelige legeme II læst og repeteret.
- Tegning: Tegnet ellipser, cylinder, kegle, ring o. s. v. efter modelrækken. Tegning af brugsgjenstande.
- Gymnastik: Tabel XIV til XVIII, samt tabel VII til VIII. Salon-skydning, 50 skud pr. elev. Langbal, fodbal og lege ude.

2den klasse.

a. reallinjen.

- Religion: Kirkehistorien foredragsvis gennemgaaet i tilslutning til Nissens lærebog.
- Norsk: Holberg: „Jacob v. Tyboe“ (Vetlesens udgave). Indledningen gennemgaaet og læst; det hele repeteret gennem korte foredrag af samtlige elever. Endvidere læst. „Wessels Kjærlighed uden strømper“ (Bings udgave) og Øhlenschlägers „St. Hans aftenspil“ (Liebenbergs udgave. Lassens litteraturhistorie fra Holberg til den nyere norske litteratur suppleret med meddelelser fra Brandes, N. M. Petersen, Villh. Andersen. Stile: 1. Giv en skildring af livet og naturen i en norsk bygd. 2. Hvilke ulemper medfører vort lands spredte bebyggelse og hvad er der i den senere tid gjort for at forebygge disse. 3. Man lever kun engang. 4. Den franske borger-

stands udvikling i det 13 aarh. 5. Hvilke hensyn bør vi tage i valg af livsstilling. 6. Hundredeaarskrigen betydning for Frankrig (tent). 7. Fortæl om Din yndlingslektüre. 8. Klostrenes betydning i middelalderen. 9. Kong Sverre. 10. En karakteristik af oplysningstiden. 11. Hvilken betydning har det for et menneske tidlig at være henvist til at hjælpe sig selv. 12. Den norske bonde.

Nygaards læsebog i oldnorsk for begyndere læst ud. Mortenson og Garborg lesebok i landsmaal 36 sider.

Tysk: B. Gundersen Tysk for gymnasierne. Wallensteins Lager, Der stumme Rats Herr (kursorisk), Gustav Adolph, Wallenstein nach der Schlacht bei Lützen, Landsknechte und Soldaten, Zwei Schreiben Scharnhorsts, Preussens Unglück und die Königliche Familie in der Jahren 1808 und 1808, Zwei Briefe der Königin Luise an ihren Vater, Ein Brief Körners, Aufruf des Königs Friedrich Wilhelm III, Zwei Briefe von Eleonora Prohaska, Briefe Blüchers, Vaterlandslied og Wer ist ein Mann, Abschied vom Leben, Lützows wilde Jagd., Andreas Hofer, Die Wacht am Rhein. Ialt 50 sider statarisk og 25 sider kursorisk. Hver lekse gjenfortalt paa tysk følgende time. Hofgaards grammatik 2det oplag. Extemporeret efter Bjørsets stiløvelser. Kristiansens taleøvelser lærte udenad. Gjenfortællinger og skriftlige gjengivelser af det læst og frie stile hver 3die uge.

Engelsk: Brekke og Western, Engelske forfattere II: Crimean War, Bright: Speech on Cobden, Rise of Methodism, Impeachment of the five Members, The Industrial Revolution tilsammen 52 sider. Stoffet er gjengivet paa engelsk af eleverne. Desuden læst kursorisk og hjemme ca. 100 sider af Eitrem's Lettere engelsk læsning.

Fransk: Bødtker og Høst franske læsestykker for gymnasiet. 43 sider. Knudsens grammatik, formlæren (§ 10 — § 70).

Historie: Middelalderens og den nyere historie til den franske revolution efter Schjøth's lærebog (side 145- 315). For vigtigere afsnits vedkommende er adskilligt tildikteret f. ex. om byernes opstaaen og udvikling, civilisationen i middelalderen, renaissance, parlamentarismen, Frankrigs tilstand før revolutionen. Raabes Norgeshistorie til 1814. Repetition.

Geografi: Axel Steens lærebog i matematisk geografi læst og repeteret.

Naturhistorie: Resvolds Botanik for gymnasiet læst og repeteret.

Mathematik: Bonnevie og Bergs arithmetik fra arithmetiske rækker ud. Johannesens trigonometri læst og repeteret. Ligesaa Guldbergs stereometri. Guldbergs analytiske geometri til „Ellipsen“. Hjemme og skoleopgaver hver uge.

Fysik: Isaachsens lærebog i fysik fra begyndelsen til „Smeltning“. Repetition. Opgaver hjemme og paa skolen.

Tegning: Projectionstegning. Legemer i opret, enkelt-skraa og dobbelt-skraa stilling. Udfoldning. Skjæring mellem legemer og planer. Legemer staaende paa et plan og skaaet af et andet. Lette artiumsopgaver.

Gymnastik: Som 1g.

Sang: Aandedrag, tonedannelse, udtale. Samtlige tonearter og akkorder. Orkestrets sammensætning. Akustik. Enkelte afsnit af musikhistorien. En- og tostemmig sang, tildels som understemmer til firstemmig. Det samlede kor har indøvet 1. Lover den Herre. 2. Lugn hvilar sjøn. 3. Pfeil: Altbøhmisches Weihnachtslied. 4. Mozart: Ave verum.

b. den sproglig-historiske linje.

Religion: Som 2 rg.

Norsk: Som 2 rg. Derhos i en særtime Gjertsens Klassisk læsning II læst ud. Endvidere Sofokles Antigone (Torps

oversættelse) efter en indledning om det græske theater og Shakespear Macbeth (Lassens oversættelse).

Engelsk: Som 2 rg. Derhos af Brekke og Western II: Character of William, Landing of William, William & Mary, Death of William, The Highlands, Formation of the English Nationality, Charles I and Parliament, Last Sitting, Cromwell, Letter after the Battle etc. The British Empire. Tilsammen 80¹/₂ side. Stoffet gjengivet paa engelsk. Westerns institutioner læst og repeteret. Otto Anderssens Short History etc. fra begyndelsen til The Age af Queen Elizabeth (22 sider.) Skriftlige øvelser (resumé af pensum) hver uge.

Historie: Som 2 rg. Desuden læst af Historisk læsning for gymnasiet no. 5, 3, 4, 2. Repetition.

Fransk: Som 2 rg. Derhos læst i 3 særtimer. Bødtker og Høst: Franske læsestykker. Histoire d'un Conscrit, L'invasion, La Cure de Misère tilsammen 53 sider. Repetition. Kursorisk er læst ca. 25 sider. Knudsens grammatik fra de uregelmæssige verber § 68 ud. Repetition.

Mathematik: Bonnevie og Bergs aritmetik fra arithmetiske rækker ud. Ole Johannesens trigonometri læst i sin helhed. Repetition.

Geografi: Som 2 rg.

Naturhistorie: Som 2 rg.

Gymnastik: Som 1 g.

Sang: Som 2 rg.

c. latinlinjen.

Religion: Som 2 rg.

Norsk: Som 2 rg.

Tysk: Som 2 rg.

Engelsk: Som 2 rg.

Fransk: Som 2 sp. hist. g.

- Latin: Ordning: Latinsk elementarbog læst ud. Schreiner: Latinske læsestykker til pag. 36 Schreiners kortfattede grammatik. Formlæren og af syntaxen hvad der er krævet af forfatterlæsningen. Stil en gang om ugen paa skolen.
- Historie: Som 2 rg.
- Geografi: Som 2 rg.
- Mathematik: Som 2 sp. hist. g.
- Naturhistorie: Som 2 rg.
- Gymnastik: Som 1 g.
- Sang: Som 2 rg.

3die klasse.

a. reallinjen.

- Religion: Læst Romerbrevet c. 7 à 8 og i foredrag gennemgaaet indledningsspørgsmaal til de øvrige paulinske breve, Hebræerbrevet og Jacobs breve og Iste Petersbrev. Derefter givet en oversigt over de nytestamentlige breves indhold og affattelsestid. Foredrag over kristelig troes- og sedelære efter Gustav Jensens lærebog.
- Norsk: Norske digte af Vetlesen med indledninger med undtagelse af „Tusenarsfesten“. H. Ibsen, Brand. Repetition af pensum. Repetition af litteraturhistorien efter Lassens bog. Stile: 1. Hvilke egenskaber kan den norske natur antages at have udviklet hos folket? Hvilken betydning har i vore dage kulturfolkernes kolonier i fremmede verdensdele for kulturfolkene selv og for den indfødte befolkning? 3. Arbejdets betydning for mennesket. 4. En oversigt over hugenotternes historie fra 1598—1685. Hvilke rettigheder og pligter har en borger i et frit land. 6. Giv en sammenhængende fremstilling af de vigtigste træk af Norges fremgang efter 1814 (tent.) 7. Fordele og ulemper ved at tilhøre en liden nation. 8. Om kulturens oprindelse og udvikling i oldtiden. 9. Kong Sverre. 10. Om socialismen. 11. En karakteri-

stik af oplysningstiden. 12. Om nøisomhed. I oldnorsk er repeteret Nygaardslæsebog for begyndere, derhos læst udvalg af Asbjørn Selsbane.

Tysk: B. Gundersen: Tysk for gymnasierne fra pag. 334 ud det historiske pensum: Aufrichtung des neuen deutschen Reiches, Aus der Thronrede etc., Der Tod Wilhelms I, Ansprache des Fürsten Bismarcks, Kaiser Wilhelm II über Deutschlands Weltstellung. Historiske bemærkninger er dikteret. Af det poetiske pensum er læst: Das Lied von der Glocke, Die Wacht am Rein, Das Lied der Deutschen, Der Graf v. Habsburg. Repetition. Kursorisk er læst 20 sider. Skriftlige øvelser hver 14de dag, gjenfortællinger og omskrivninger fra poesi, delvis hjemme. Afsnit af Hofgaards tyske grammatik er læst.

Engelsk: Udvalg af engelske klassikere ved Otto Anderssen og Eitrem. Shakespeare, Julius Cæsar. Swift, Gullivers Travels. Byron, Digtene i udvalget. Tennyson, The Charge of the Light Brigade, Crossing the Bar. Browning, Marching along. Thackeray, The Curatés Walk. Tilsammen 60 sider. Indledningerne er læst. Repetition af 2den og 3die klasses pensum. Kursorisk læsning og hjemmelæsning efter samme bog samt Eitrems lettere engelsk læsning ca. 60 sider.

Fransk: Bødtker og Høst: Franske læsestykker for gymnasiet. Læst og repeteret La Cure de Misère, Le grand Michu, Quatre-Vingt-Treize, I, tilsammen 29 sider, Repeteret det hele artiumspensum. Knudsens grammatik § 69 ud; derpaa repeteret i sin helhed.

Historie: Læst efter Schjøth's lærebog i verdenshistorie fra Den franske revolution bogen ud. Stoffet udfyldt ved diktat. Nordens historie (efter S. Petersen eller Eriksen) fra 1807 ud. Taranger, Samfundslære. Repetition.

Geografi: Haffner økonomisk geografi. Repeteret den fysiske og matematiske geografi.

- Naturhistorie: Frk. Bonnevis zoologi læst og repeteret. Resvolds botanik repeteret.
- Fysik: Isaachsens lærebog fra „Kogning“ ud. Repeteret den hele bog. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen. Experimenter.
- Mathematik: Af Guldbergs analytiske geometri repeteret den rette linje og cirkelen. Læst videre bogen ud. Holsts rækker læst ud. Almindelig repetition. Hjemme og skoleopgaver hver uge.
- Tegning: Tegnet artiumsopgaver, begyndt paa skolen, fuldendt hjemme.
- Gymnastik: Bentzens tab. XV—XXII gennemgaaet. Salon-skydning 50 skud pr. elev. Fodbal m. v. ude.
- Sang: Som 2 rg.

Den sproglig-historiske linje.

Religion: Som 3 rg.

Norsk: Som 3 rg. Desuden i en særtime læst Shakespeare, Macbeth (H. Lassens oversættelse). Goethe, Faust læst det væsentlige. I oldnorsk som i 3 rg. samt Balders død, Lokes straf, Erik Skallagrimsøn og Erik Blodøxe, Haakon den Godes død, Kjartan Olafsson.

Tysk: Som 3 rg.

Engelsk: Shakespeare, The Merchant of Venice, (Collins udg.) det bestemte pensum (46 sider). Otto Anderssen: Udvalg af engelsk litteratur. Bacon, Of Travel. Addison, Sir Roger de Coverley. Johnson, Letter to Lord Chesterfield, From Boswell's Life of Johnson. Burns, Highland Mary. Wordsworth. Lucy Gray. Tennyson, Morte d'Arthur. Byron, Adieu, Adieu, Isles of Greece. Thackeray, Vanity Fair, alt tilhørende artiumspensumet. Repetition af dette og det historiske pensum. Extempore og hjemmelæsning Conway, Called Back, samt af Brekke og Western II og Otto Anderssens udvalg forskellige stykker. Otto Anderssens litteraturhistorie fra Elizabeth ud. Repeteret. Repeteret Western. Skriftlige opgaver hver uge.

Fransk: Bødtker og Høst: Franske læsestykker. L'Invasion, La Cure de Misère. 23 sider. Repetition af artiumspensumet. Extempore ca. 100 sider. Knudsens franske grammatik repeteret i sin helhed.

Historie: Som 3 rg. Desuden i en særtime læst af Historisk læsning: No. 6—9.

Geografi: Som 3 rg.

Naturhistorie: Som 3 rg.

Mathematik: Guldbergs stereometri læst ud og repeteret. Repeteret arithmetiken og trigonometrien. Skriftlige opgaver hjemme og paa skolen.

Gymnastik: Som 3 rg.

Sang: Som 2 rg.

VII. Examina.

Artium 1903.

Til artium efter den nye ordning fremstillede sig i 1903 19 elever, hvoraf 18 bestod examen:

Kandidaterne paa reallinjen var:

1. Arctander, Ivar, født i Kristiania 14 januar 1885 af forældre toldskriver Sofus Anton Birger Arctander og Sofie Maren, f. Aars. Elev af skolen i 3 aar.
2. Engebretsen, Petter, Norman, født i Kristiania 26 september 1885 af forældre købmand Peter Markus Engebretsen og Anna, f. Schriver. Elev af skolen i 12 aar.
3. Fearuley, Arild, født i Mosjøen 8 Marts 1885 af forældre distriktslæge Harald Arild Fredrik Amandus Fearuley og Hildur, f. Eide. Elev af skolen i 3 aar.
4. Johanssen, Christian Johan, født i Kristiania 11 februar 1885 af forældre blikkenslagermester Oluf Carl Johanssen og Ricoline Charlotte f. Møllerstrøm. Elev af skolen i 12 aar.
5. Lyche, Kai, født i Fredrikshald 23. februar 1885 af forældre grosserer Omar Lyche og Betty Pauline Cathrine, f. Arentz. Elev af skolen i 12 aar.

6. Nergaard, Sverre, født i Kristiania 10 februar 1884 af forældre kjøbmand Carl Christian Nergaard og Gertrud Helene f. Buck. Elev af skolen i 3 aar.
7. Tandberg, Eugen Michael, født i Kristiania 20 februar 1885 af forældre disponent Syver Engebretsen Tandberg og Karoline Regine f. Grendahl. Elev af skolen i 12 aar.

Kandidaterne paa den sproglig-historiske linje var:

8. Bjørn-Nielsen, Kristian Dyvik, født i Kragerø 9 marts af forældre kjøbmand Berthel Christian Nielsen og Marie f. Johnsen. Elev af skolen i 2 aar.
9. Blich, Christian Julius Michel, født i Arendal 11 mai 1885 af forældre læge Paul Fredrik Blich og Marianne f. Eyde. Elev af skolen i 1 aar.
10. Flood, Carl Gustav, født i Svelvik 18 august 1884 af forældre toldkontrollør Adolf Fredrik Flood og Thora f. Malling. Elev af skolen i 12 aar.
11. Holm, Ove Ludvig Wrede, født i Kristiania 26 august 1885 af forældre overlæge Harald Holm og Therese f. Tønnesen. Elev af skolen i 3 aar.
12. Holtedahl, Olaf, født i Kristiania 24 juni 1885 af forældre fattigforstander Arne Holtedahl og Mathilde f. Madsen. Elev af skolen i 3 aar.
13. Kildal, Arne, født i Kristiania 10 december 1885 af forældre statsraad Birger Kildal og Sofie Lund f. Berger. Elev af skolen i 12 aar.
14. Lereim, Johanne, Bernharda, født i Kristiania 25 december 1884 af forældre grosserer Carl Lereim og Augusta Emilie, f. Ræstad. Elev af skolen i 2 aar.
15. Røstøen, Anne Jørgine født i vestre Toten 27 februar 1884 af forældre gaardbruger Anton Røstøen og Regine, f. Holte. Elev af skolen i 3 aar.
16. Schjølberg, Guido Andreas, født i Kragerø 30 mai 1886 af forældre overlærer Halfdan Sverre Schjølberg og Gustava Beathe, f. Heggen. Elev af skolen i 2 aar.

17. Undall, Axel Rosenkrantz, født i Øvre Eker 12 januar 1885 af forældre bogholder Johan Jørgen Ludvig Weltzin Undall og Marie, f. Hansen. Elev af skolen i 12 aar.
18. Welhaven. Ragnhild, født i Kristiania 22 august 1884 af forældre Provst Sven Rud Gunnersen og Elise Margrete Cammermeyer f. Welhaven. Elev af skolen i 2 aar.

Endvidere fremstillede sig som privatister efter den gamle ordning 15 kandidater, som var undervist det sidste aar ved skolen. Af disse bestod 11 examen.

Reallinjen:

Navne.	Norsk stil.	Tysk skr.	Mathematik skr.	Fysik skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturfag.	Mathematik.	Gymnastik.	Hovedkarakter.
<i>Arctander, I.</i> . . .	m. tf.	m. tf.	ng. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	ng. tf.	M. tf.
<i>Engelbretsen, P.</i> . .	tf.	m. tf.	ng. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	M. tf.
<i>Fearnley, A.</i> . . .	tf.	tf.	tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	ng. tf.	tf.	Tf.
<i>Johansen, Ch.</i> . . .	tf.	tf.	ng. tf.	ng. tf.	tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	tf.	ng. tf.	m. tf.	Tf.
<i>Lyche, Kai</i> . . .	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	M. tf.
<i>Nergaard, S.</i> . . .	ng. tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	ng. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	Tf.
<i>Tanulberg, E.</i> . . .	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	M. tf.

Examen med censor afholdtes paa begge linjer i engelsk, historie og matematik. Af det samlede antal karakterer, som blev givet i disse fag, 54, stemte 33 med lærernes forhaandskarakterer, 17 blev forbedret ved examen, 4 nedsat. Desuden afholdtes examen i gymnastik.

Det sproglig-historiske gymnasium.

1902—1904]

Undervisningen.

43

Navne.	Norsk stil.	Tysk skr.	Mathem. skr.	Engelsk. skr.	Norsk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geograf.	Naturfag.	Mathematik.	Gymnastik.	Hovedkarakter.
<i>Bjørn-Nielsen, K.</i>	tf.	tf.	s. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	M. tf.
<i>Blich, Chr. . . .</i>	tf.	tf.	s. tf.	tf.	tf.	ng. tf.	tf.	ng. tf.	tf.	tf.	m. tf.	ng. tf.	tf.	Tf.
<i>Flood, C. G. . .</i>	ng. tf.	ng. tf.	tf.	m. tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	m. tf.	ng. tf.	m. tf.	M. tf.
<i>Holm, O. L. W.</i>	tf.	tf.	ng. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.	ng. tf.	ng. tf.	Tf.
<i>Holtedahl, O. . .</i>	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	M. tf.
<i>Kildal, A.</i>	m. tf.	tf.	tf.	tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	ng. tf.	M. tf.
<i>Lereim, J. B. . .</i>	m. tf.	tf.	s. tf.	m. tf.	m. tf.	ng. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	tf.	fritg.	M. tf.
<i>Rostoen, A. J. .</i>	m. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	fritg.	M. tf.
<i>Schjølberg, G. . .</i>	tf.	tf.	s. tf.	m. tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	tf.	M. tf.
<i>Undall, A. R. . .</i>	tf.	tf.	ng. tf.	tf.	tf.	tf.	tf.	m. tf.	tf.	tf.	m. tf.	ng. tf.	tf.	Tf.
<i>Welhaven, R. . .</i>	tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	m. tf.	fritg.	M. tf.

Opgaver til artium 1903 var:

Norsk stil no. 1. Hvilke egenskaber kan den norske natur antages at have udviklet hos folket?

Norsk stil no. 2. Hvilken betydning har i vore dage kulturfolkernes kolonier i fremmede verdensdele for kulturfolkene selv og for den indfødte befolkning.

Tysk gjengivelse.

Edelmut einer deutschen Jungfrau.

Im Jahre 1813 erhob sich das deutsche Volk um die Franzosen aus Deutschland zu verjagen. Besonders in Preussen war die Begeisterung gross. Jünglinge verliessen die Schule, Männer ihr Geschäft, alles strömte den Sammelplätzen zu, von wo aus man ins Feld rückte um Blut und Leben für Freiheit und Vaterland hinzugeben. Auch Frauen zeigten sich bereit, die grössten Opfer für das Vaterland darzubringen. Viele gaben ihre Juwelen hin, andere übernahmen es verwundete oder kranke Soldaten zu pflegen.

Zu dieser Zeit fuhren drei vornehme Frauen, in deren Gesellschaft sich Fräulein von Schmettau befand, von ihrem Landgute nach Berlin. Als sie in einem Gasthofs abstiegen, fanden sie auf einer Tafel eine Aufforderung Beiträge für die Verteidiger des Vaterlandes zu thun. Die drei Frauen leerten sogleich ihre Geldbeutel auf einen Teller, und als eine derselben noch die Ringe von ihren Fingern zog und dazu legte, fügte die andere ihre Ohrringe dem Gelde bei.

Fräulein von Schmettau war arm; dennoch griff sie nach ihrem Beutelchen; es war leer; Ohrringe besass sie nicht, und auch die Finger schmückte kein Ring. Sie trat an ein Fenster und kämpfte mit den Thränen; denn geben wollen und nichts haben war ihr eine Qual. Die Frauen wollten sie beruhigen; allein sie sagte, dass sie nie ihre Armut so schmerzlich empfunden habe; sie möchte doch so gern für die Befreiung ihres Vaterlandes ein Scherflein beitragen. Plötzlich rief sie aus: „Ich habe doch etwas“. Schnell schickte sie nach einem Perückenmacher

und liess sich ihr schönes, blondes Haar abschneiden. Der Perückenmacher händigte ihr sogleich 10 Mark ein, die sie freudestrahlend den anderen Geschenken beifügte. Der Beamte, welcher die Gaben einsammelte, bekam davon Nachricht, kaufte dem Perückenmacher die Haare wieder ab und liess sie in goldene Ringe fassen. Die That des opferwilligen Mädchens wurde bald bekannt; viele suchten sich im Besitz eines solchen Ringes zu setzen, und in kurzer Zeit hatten sich die 10 Mark vervielfältigt

Fräulein von Schmettau.

Perückenmacher — Parykmager.

Engelsk skriftlig.

(Spr.-hist. artium.)

Give a short Account from Shakespeares „Merchant of Venice“ of the Reasons of Shylock's Hatred against Antonio, his Plan of Revenge, and how it Failed.

Fysik.

1.

Hvorledes kan man skaffe sig et rent solspektrum?

Fortæl om det fuldstændige solspektrum og om, hvorledes dets forskellige dele paavises.

2.

Et legeme, hvis vægt er 50 kg., og som kan bevæge sig et horisontalt plan, paavirkes af to horisontale kræfter paa 3 kgr. og 5 kgr., som danner en vinkel paa 60° med hinanden.

I 10 sekunder bevæger legemet sig under disse kræfters paavirkning fra udgangspunktet A til et punkt B.

Fra nu af virker hver af de to kræfter med den 3dobbelte styrke, og legemet bevæger sig i de paafølgende 5 sekunder fra punktet B til et punkt C.

Find veilængden AC, naar friktionskoefficienten er $\frac{1}{30}$, og tyngdens acceleration er 9,82 meter.

3.

En terning af jern veier p kgr. Dens side har samme længde som en given messingstang, naar begge har temperaturen t^0 .

Hvormeget veier en terning af samme sort jern, naar dens side ved temperaturen t^0 har samme længde som den givne messingstang ved denne sidstnævnte temperatur?

Jernets lineære udvidelseskoefficient er a , messingets β .

I det fundne udtryk indsættes:

$$p = 2650; a = 0,000012; \beta = 0,00019; t = 22; t_1 = 0.$$

Mathematik.

(Spr.-hist. artium.)

1.

Hvad forstaaes ved logaritmen til et tal?

Find grundtallet i det system, hvori logaritmen til 2 er lig $\sqrt{2}$.

Find dernæst logaritmen til 3 i dette system.

2.

Et 70 m. høit fyrtaarn er bygget paa det høieste punkt af en ø, som ligger et stykke fra kysten. Beregn øens høide over havfladen, naar sigtelinjerne fra taarnets top og taarnets fod til et punkt ved kystlinjen danner den første en vinkel paa $62^0 17',3$ den anden en vinkel paa $38^0 29',7$ med horisontalplanet.

Det fundne udtryk for den søgte høide bør gøres logaritmisk, før man begynder udregningen.

3.

Find kubikindholdet af en konisk kuglesektor, udtrykt kugleradien, naar dens hele overflade er lig den halve overflade.

Mathematik.

(Realartium.)

1.

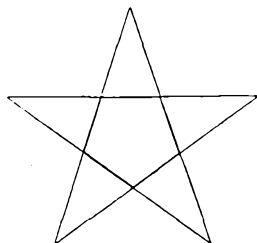
Undersøg betingelsen for, at ligningssystemet:

$$ax + by = c$$

$$a_1x + b_1y = c_1$$

tilfredsstilles af ét, flere eller intet sæt værdier af x og y .

2.

I en regulær femkant med given side (a) forlænges siderne, indtil de skjærer hinanden to og to. Derved opstaar en stjernefigur med 5 spidser. Femkantens side er da ogsaa side i en regulær mangekant, indskrevet i en cirkel med centrum i en af disse spidser. Hvilken mangekant er det?

Hver af de 5 ligebenede trekantner, som paa den maade opstaar udenfor femkanten, bøies op om sin grundlinje, saaledes at deres toppunkter støder sammen i ét punkt. Derved begrænses en regulær femkantet pyramide.

Find kubikindholdet og overfladen af denne pyramide udtrykt ved femkantens side. Trigonometri maa ikke anvendes.

Find tangens til sidefladens bøjningsvinkel med grundfladen.

Alle udtryk skal reduceres mest mulig. Irrationale tal maa ikke erstattes med tilnærmede værdier.

3.

Der er givet en cirkel med centrum i origo og radius lig r samt et punkt $(a, 0)$.

Find det geometriske sted for centret til en cirkel, der berører den givne cirkel og gaar gennem det givne punkt, naar $a > r$.

Hvad bliver det geometriske sted naar $a = r$?

Figur skal konstrueres.

Projectionstegning.

(Realartium.)

Der er givet en ret linje, som skjærer begge projektionsplaner. Linjens horisontale trace har en afstand af 9 cm. fra grundlinjen. Linjens horisontale projektion danner en vinkel paa 60° med grundlinjen (skjæringspunktet med grundlinjen vælges tilhøre for tracen), og dens vertikale projektion en vinkel paa 45° med

grundlinjen. Denne linje er akse i et sekskantet prisme. Det paa aksen lodrette snit gennem prismet er en regulær sekskant, hvis side er lig 3 cm. To af prismets sideflader er lodrette paa horisontalplanet.

Prismet skjæres af begge projektionsplaner.

Tegn horisontal- og vertikalprojektionen af den del af prismet, som ligger mellem projektionsplanerne, og udfold sidefladen. Tag til hjælp et profilplan, parallelt med aksen.

Middelskoleexamen.

Til denne examen fremstillede sig 21 elever, hvoraf følgende 20 bestod.

1. Coucheron, Ivar Odd.
2. Engelstad, Reidar Ørnulf, Grimm.
3. Fearnley, Yngvar.
4. Fritzner, Julius Christoffer.
5. Getz, Eivind.
6. Giæver, Samuel.
7. Halvorsen, Torleif.
8. Hannevig, Finn.
9. Holm, Olaf Langberg.
10. Johannessen, Hans Erling.
11. Krafft, Fredrik Treschow.
12. Krogh, Oscar Waldemar.
13. Messel, Anders Dedekam.
14. Natrud, Torfin.
15. Nielsen, Arne Goffeng.
16. Nordbye, Ivar Adolf.
17. Olsson, Karl Arvid Bredal.
18. Sandborg, Julius Albert.
19. Thaulow, Harald.
20. Wolff, Thomas Stang.

Opgaverne til middelskole-eksamen 1903 var:**Norsk stil.**

Fortæl om et uveir.

Engelsk gjenfortælling.**A Faithful Dog.**

A French peasant was riding home one evening, followed by his dog. He had been to town to sell a considerable quantity of corn, and having settled the business he had bought a few presents for his wife and children and put them, with the money, in a bag which he now carried with him, tied to the saddle.

However, after some time the bag slipped out of the rope that held it, and fell to the ground, without the owner being aware of it.

When the dog saw the bag lying by the wayside he ran after his master and barking and howling tried to inform him that there was something wrong. But the peasant did not understand these signs; and then the dog, barking still more furiously, began jumping at the head of the horse and biting its mouth and throat.

The horse got frightened and very nearly threw its rider; whereupon the peasant, who thought the dog must have gone mad, drew out a pistol and fired a shot at him. As he was unable to bear the sight of the wounded beast he then spurred his horse and rode on. „Poor dog“, he thought, „I had rather have lost any sum of money than such a good friend!“ But a moment afterwards, when he looked for the bag, he discovered that it was gone. Now he understood what a terrible mistake he had made, and turned his horse round; but neither the dog nor the bag was to be seen.

There were, however, marks of blood on the road and following these he at last reached the spot where the bag had been dropped. There it still lay, with the faithful dog watching beside it.

When he saw his master he feebly wagged his tail. Then he drew a deep sigh, and died.

To slip = at glide.

To howl = at hyle.

Saddle = sadel.

Mathematik.

(Fuldstændig prøve.)

Formiddag.

1.

A., B. og C. slaar sig sammen om at bygge et hus. De kjøber en tomt for 2450 kr., som A. lægger ud. Derpaa slutter de kontrakt med en bygmester, der paatager sig at opføre huset for 7700 kr., der skal udbetales ham, naar huset er færdigt. De 3 eiere skal selv købe tømmer, sten og alle andre materialer. 6 maaneder efterat tomten er kjøbt, begynder man paa arbeidet; der kjøbes materialer for 5250 kr., og hver af de 3 eiere lægger ud en tredjedel deraf. Opførelsen af huset tager 12 maaneder, og bygmesteren faar efter fuldført arbejde de 7700 kr., idet B. og C. lægger ud hver sin halvpart deraf.

6 maaneder efterat huset er færdigt, faar de solgt det for 22 500 kr. Denne sum skal fordeles paa 3 eiere paa følgende maade: Først skal hver have udbetalt den sum, han har lagt ud, tilligemed renter deraf efter 4 pct. p. a. for den tid, som er forløben, siden han lagde ud pengene. Resten af salgssummen skal deles mellem dem i forhold til de af dem udlagte summer. Hvor meget faar hver af dem?

2.

Konstruer en firkant ABCD, hvor $\angle B = 90^\circ$, siden $BC = 7,5$ cm., diagonalen $AC = 9$ cm. Siderne AD og CD skal over-skjæres med en linje EF (E og F er skjæringspunkterne), som er parallel med AC og 7 cm. lang.

Beregn siden AB (med mindst 2 decimaler) og fladeindholdet af $\triangle ABC$. Beregn endvidere afstanden mellem de parallelle linjer AC og EF og fladeindholdet af trapetset $ACFE$.

Eftermiddag.

3.

Vandbeholderen paa en vandvogn (til overrisling af gader og veie for at dæmpe støvet) har form af en cylinder, hvis længde er 1,8 m. og grundflades diameter 0,9 m. Hvor mange liter rummer beholderen?

Med denne vandmængde rækker man at overrisle en veilængde af 290 m., naar vognen kjøres med en hastighed af 1,2 m. i sekundet. Hvor mange liter løber der ud af beholderen i hvert sekund?

4.

En handelsmand kjøbte 240 hl. poteter til en vis pris (x kr.) pr. hl. og 400 hl. til en anden pris (y kr.) pr. hl. Omkostningerne udgjorde baade for det ene og det andet parti 5 pct. af indkjøbssummen. Begge partier kostede ham tilsammen 3150 kr.

Det første parti fik han solgt med $11\frac{1}{9}$ pct. fortjeneste, og det andet med 10 pct. fortjeneste. For begge partier tilsammen fik han 3479 kr.

Hvilken pris betalte han pr. hl. for hvert parti?

Mathematik.

(Indskrænket prøve.)

Formiddag.

1.

Som ved den fuldstændige prøve.

2.

Konstruer en firkant ABCD, hvor $\angle B = 90^\circ$, siden $BC = 9$ cm., diagonalen $AC = 10$ cm., siden $CD = 11$ cm., og afstanden fra hjørnet A til siden $CD = 7$ cm.

Beregn siden AB (med mindst 2 decimaler), og firkantens fladeindhold.

Omgjør derpaa firkanten til et dermed lige stort rektangel med en side lig AC.

Eftermiddag.

3.

Vandbeholderen paa en vandvogn (til overrisling af gader og veie for at dæmpe støvet) har form af en cylinder, hvis længde er 1,8 m. og grundflades diameter 0,9 m. Hvor mange liter rummer beholderen?

Med denne vandmængde rækker man at overrisle en veilængde af 300 m., naar vognen kjøres med en hastighed af 1,2 m. i sekundet. Hvor mange liter løber der ud af beholderen i hvert sekund?

4.

21 mand har arbeidet 12 timer daglig i 15 dage og er bleven færdig med $\frac{3}{10}$ af et arbeide. Nu gaar 3 mand fra, og de øvrige arbeider 10 timer daglig, indtil det halve arbeide er færdigt. Hvor mange dage brugte de dertil?

Tysk stil.

En mand havde laant en bekjendt femti daler, men da han havde en daarlig hukommelse, havde han ganske glemt, hvem der havde faaet pengene. Han ærgrede sig over, at gjælden ikke blev betalt, og talte med sin kone derom. Hun var klog, som de fleste kvinder er, og vidste raad. „Gaa“, sagde hun, „hver morgen (ud) i byen, og naar en ven eller bekjendt ønsker

dig god dag, saa skal du svare: „Tak, men jeg vilde heller faa mine penge“. „Det vil jeg gjøre“, sagde manden, og straks den næste morgen begav han sig paa veien. Han mødte mange bekjendte, og alle lo af (über) hans svar, som de holdt for en god spøg, indtil han endelig traf den, som havde laant de femti daler. „Det er jo en grov fornærmelse“, sagde denne: „jeg vil ikke være den mand skyldig, som kræver paa en saadan maade“, og saa gav han ham pengene.

laane	=	leihen.
daler	=	Taler m.
daarlig	=	schlecht.
hukommelse	=	Gedächtnis n.
gjæld	=	Schuld f.
fornærmelse	=	Beleidigung f.
kræve	=	mahnen.

Til artium 1904 er anmeldt følgende elever.

Reallinjen.

1. *Bals*, Oluf Hubert, født i Kristiania 5te mai 1886 af forældre Agent Ingvald Dortheus Bals og Louise Marie f. Schotten. Elev af skolen i 9 aar.
2. *Guettler*, Herbert, født i Vestre Aker 30. april 1884 af forældre kontorchef Victor Hugo Guettler og Helene f. Wenstrøm. Elev af skolen i 11 aar.
3. *Hansen*, Rebekka Christine, født i Kristiania 10. september 1883 af forældre bestyrer Hans Christian Hansen og Christine Mathilde f. Mikkelborg. Elev af skolen i 3 aar.
4. *Hansson*, Halvor, født i Kristiania 4. juni 1886 af forældre fabrikeier Halvor Hansson og Martha f. Andersen. Elev af skolen i 10 aar.
5. *Lorck*, Erling, født i Trondhjem 21. marts 1885 af forældre bankrevisor Karl Fredrik Sophus Lorck og Helene Marie f. Beyer. Elev af skolen i 7 aar.

6. *Nettum*, Peter, født i Kristiania 25 december 1885 af forældre expeditør Nils Olsen Nettum og Karine f. Jensen. Elev af skolen i 3 aar.
7. *Olsson*, Eivind Bredal, født i Kristiania 29. marts 1886 af forældre generalmajor Kristian Wilhelm Engel Bredal Olsson og Louise f. Hoel. Elev af skolen i 11 aar.
8. *Oxaal*, Gunnar Dahl, født i Kristiania 11. juli 1885 af forældre maskindirektør Johan Gotfried Oxaal og Sofie Lorentze f. Fearnley. Elev af skolen i 12 aar.
9. *Oxaal*, John Thomas Fearnley, født i Kristiania 20 januar 1887 af forældre maskindirektør Johan Gotfred Oxaal og Sofie Lorentze f. Fearnley. Elev af skolen i 11 aar.
10. *Rifseim*, Aashild, født i Sørum 24. april 1883 af forældre købmand Ivar Johannessen Rifseim og Elen f. Nilsen. Elev af skolen i 3 aar.
11. *Ringvold*, Hans Gabriel Omsted født i Kristiania 14. oktober 1885 af forældre handelsborger Carl August Ringvold og Nathalie f. Omsted. Elev af skolen i 12 aar.

Den sproglig-historiske linje.

12. *Bakke*, Sverre Heide, født i Laardal 11. januar 1884 af forældre gaardbruger Bent Bakke og Sophie f. Heide. Elev af skolen i 3½ aar.
13. *Borch*, Carl, født i Sarpsborg 27. april 1886 af forældre læge Carl Abraham Borch og Gerda f. Pettersen. Elev af skolen i 3 aar.
14. *Dybwad*, Harald, født i Kristiania 2. januar 1886 af forældre boghandler Jacob Dybwad og Ingeborg f. Krog. Elev af skolen i 12 aar.
15. *Halvorsen*, Karen Aagot, født i Kristiania 12. oktober 1884 af forældre købmand Ole Marcus Halvorsen og Julie f. Juliusen. Elev af skolen i 3 aar.
16. *Hatlehoel*, Rolf Tobias, født i Kristiania 28. februar 1886 af forældre tandlæge Karl Hatlehoel og Ingeborg f. Jørstad. Elev af skolen i 3 aar.

17. *Hohle*, Olav Magnus, født paa Vestre Toten 2. januar 1880 af forældre kirkesanger Peder Hohle og Agnethe f. Stavshaugen. Elev af skolen i 2 aar.
18. *Schjøtt*, Finn, født i Fredrikshald 8. mai 1886 af forældre overlærer Stener Johannes Stenersen Schjøtt og Olivie Christiane Sofie f. Nissen. Elev af skolen i 3 aar.
19. *Walle*, Oskar, født paa Jeløen 22. januar 1885 af forældre kasserer Nils Walle og Helene f. Rør. Elev af skolen i 3 aar.
20. *Østgaard*, Nicolai Ramm, født i Kristiania 30. oktober 1885 af forældre kjøbmand Einar Østgaard og Karen Betsy f. Bredeesen. Elev af skolen i 12 aar.

Desuden fremstiller sig til artium 40 privatister.

Til middelskoleeksamen 1904 fremstiller sig 20 elever.

VIII. Forskjelligt.

Af kunsthändler Wilhelm Tryde i Kjøbenhavn fik skolen til foræring i 1903 Nordhagens store radering efter Rembrandts maleri, Disciplene i Emaus, i det kgl. danske kunstmuseum. Af foreningen „Kunst i skolen“ fik skolen udlaant til ophængning i klasserne endel store fotografier efter berømte malerier. Af skolebestyrer Anderssen fik skolen i foræring i 1904 til ophængning i klasserne endel farvelagte billeder af den franske maler Mueller.

Onsdag 6te mai og lørdag 9de mai 1903 gav skolen to koncerter til indtægt for indsamlingen til Edvard Grieg i anledning af hans 60-aarige fødselsdag, med følgende program:

Weise:	Sand oplysning.	<i>Grundtvig.</i>
Laurin:	Vägen.	<i>Vitalis.</i>

Synges af skolens kor.

Händel:	Largo.
F. Neruda:	Berceuse slave.
Schumann:	Träumerei.
Godard:	Berceuse de Jocelyn.

Violin af Georg Bausback.
Piano af Rebekka Hansen.

Bortnianski: Du Hirte Israel's.
 Barnekow: Morgensang. *J. L. Heiberg.*
 Gounod: Ave verum corpus.

Synges af skolens kor.

En meget talrig forsamling af forældre og foresatte mødte frem ved begge koncerter.

Fra 1903 af har elever af øverste klasse været benyttede til hjælp ved inspektionen i skolebygningen og paa legepladsen med det bedste resultat.

Skolens gymnasiesamfund har som sædvanlig i januar 1903 og 1904 spillet komedie for forældre, kamerater og bekendte med megen tilslutning. Ligeledes har det afholdt hvert aar et bal, hvortil skolens bestyrere og lærere i gymnasiet med fruer har været indbudt.

Efter derom udtalt ønske afholdes et forældremøde i skolens gymnastiksal onsdag 22 marts 1904 kl. 7 til samtale om, hvorvidt der ved skolen burde oprettes et forældreraad. Skolens lærere var ogsaa tilstede. Skolebestyrer Anderssen indledede med et kortere foredrag, hvori han fremholdt, at han havde sympathi for en saadan institution som et middel til at binde skole og hjem sammen, men at han ikke var blind for vanskeligheden ved at trække op grænsen for dets virksomhed. Et saadant raad maatte jo ikke gribe ind paa paa de omraader, hvor skolen naturlig maatte være suveræn. Han fremhævede ogsaa, at en examensberettiget skole, selv om den var privat, forsaavidt var en offentlig skole, som den havde ansvar og pligter som en saadan og var underlagt de myndigheder, som havde ledelsen af vort skolevæsen. Paa den anden side stod den i sit indre liv friere, i valget af lærere, i de principer og former for opdragelse og disciplin, som den fulgte. Men da en saadan skole ikke alene i sin økonomi beror paa den enkelte eller de enkelte personer, men dens bestyrere maa forudsættes at lede sin skole ud fra bestemte grundsætninger,

som de søgte at gennemføre i dens virksomhed, maatte et forældreraad respektere skolens uafhængighed her. Imidlertid kan der i et skoleaars løb let tænkes at indtræffe begivenheder, som gjør det ønskeligt at raadslaa med forældre, ligesom det er omraader, hvor skolen og hjemmene har fælles interesser og deler sit ansvar, hvor en enig opfatning er af vigtighed, og hvor skolen kun kan have fordel af at handle i nær forstaaelse med indsigtsfulde forældre, saaledes elevernes forhold udenfor skolen. Andre ting, som var nævnt som skikkede til forhandling med et eventuelt forældreraad, ferier og lærebøger frembød større vanskeligheder, da skolens frihed i begge disse forhold var reguleret af lov- og reglementsbestemmelser, ligesom jo spørgsmaalet om lærebøger krævede visse faglige indsigter, som ikke altid kunde tænkes repræsenterede i et raad. Det siger sig forøvrigt selv, at i alle ting, som angik den enkelte elev eller det enkelte hjem, var direkte henvendelse til skolen den naturlige vei at gaa.

Kunde imidlertid et saadant raad bidrage til at binde skole og hjem sammen, tjene skolens sag ved at vække en mere almen interesse og forstaaelse af dens gjerning, og give den en sterkere stilling udad, afbøde misforstaaelser og øge den gjensidige tillid, vilde det være en nyttig institution, som skolen kun maatte sætte pris paa. Sagen fortjente i ethvert tilfælde at prøves.

Under den følgende discussion udtalte en flerhed af fremmødte forældre sig for, at man burde forsøge et saadant raad, som ogsaa inden lærerpersonalet havde talsmænd. Dog var der ogsaa enkelte, som udtalte sin tvil om et saadant raads nødvendighed og virkeevne. Med hensyn paa maaden, hvorpaa det skulde vælges, var der stemning for, at skolen selv foreslog, hvem den ansaa skikket for hvervet, og at saa forældrene i en eller anden form afgav sin stemme over forslaget. Ligeledes fandt man det ønskeligt, at forældreraadet sammenkaldes regelmæssig, ialfald to gange om aaret; ellers selvfølgelig, naar der frembød sig en naturlig anledning.

Til slutning udtalte skolebestyrer Anderssen, at han videre vilde drøfte spørgsmaalet med sine lærere og takkede de fremmødte, fordi de havde imødekommet hans anmodning om at samtale med skolen om denne sag.

IX. Skolepenge.

1. Fra skoleaaret 1904—1905 vil skolepengene beregnes saaledes :

For 1ste	forklasse	kr. 50	pr. aar
— 2den	—	„ 100	—
— 3die til 5te	—	„ 150	—
— 1ste og 2den	middelklasse	„ 200	—
— 3die og 4de	—	„ 250	—
— gymnasierne	—	„ 250	—

Skolepengene betales med en tiendedel hver maaned fra og med september til og med juni. For juli og august betales ikke skolepenge.

For den nederste af 2 brødre fragaar 0,3. Af 3 brødre gaar den nederste frit. Af 4 brødre gaar den nestnederste frit og for den nederste fragaar 0,3. Yderligere nedsættelser finder ikke sted.

2. Skolepengene skal betales forskudsvis den 1ste i hver maaned. Disciplene modtager af kassereren en kvitteringsbog, som forældre eller værger bør lade sig forevise straks efter hver betaling.
3. Skolepengene beregnes altid for hele maaneder, nemlig fra begyndelsen af den maaned, hvori en discipel kommer ind, til slutningen af den maaned, hvori han gaar ud. Naar altsaa en discipel indmeldes til et nyt skoleaars begyndelse, betaler han skolepenge fra 1ste september.

4. Naar en discipel skal forlade skolen maa udmeldelse ske 2 maaneder forud. Hvis nogen udmeldes med kortere varsel, erlægges dog skolepengene, indtil den bestemte udmeldelsestid er forløben. Fra denne regel undtages de disciple, som gaar ud efter skolens raad eller ønske.
5. De disciple, som fremstiller sig til artium og middelskoleexamen efterat have deltaget i afgangsklassernes undervisning, betaler skolepenge til aarets udgang, selv om de ikke bestaar eksamen. Til artium erlægges et gebyr af 40 kr., til middelskoleexamen 20 kr. Af disse bestrides udgifterne ved examen. Det overskydende indsendes til kirke departementet.
6. Naar skolepengene ikke er betalt for 2 maaneder, kan bestyrelsen negte vedkommende discipel adgang til skolen.
7. Fripladse eller nedsættelse i skolepengene tilstaaes kun trængende disciple, som viser god opførsel og gjør god fremgang i skolen, og som har været skolens elev i mindst 2 aar og i denne tid betalt skolepenge.
8. Naar en af to eller flere brødre faar friplads, bortfalder moderation for de øvrige, hvis ikke anderledes bestemmes.

Ansøgninger om fripladse for det kommende skoleaar indsendes hvert aar inden 1ste juni.

X. Ordensregler.

1. Naar eleverne om morgenen kommer paa skolen samt ved friminutternes slutning, gaar de straks ind i sine klasser og indtager sine pladse.
2. Ingen elev maa uden tilladelse gaa ind i en fremmed klasse. Eleverne maa ikke laane bøger eller skolesager af hverandre uden med lærerens tilladelse.

3. Raab og højrøstet tale er forbudt i gange og klasseværelser.
4. Intet samarbeide i opgave eller stilskrivning maa finde sted. De skriftlige arbejder indsamles om morgenen af ordensmanden. Al læsning i gaarden er forbudt i frikvarteret.
5. Skolens inventar maa behandles med forsigtighed. Al skade erstattes af gjerningsmanden, eller hvis han er ukjendt, af den hele klasse. Eleverne er ansvarlig, enhver for sin pult.
6. Elevernes bøger maa holdes rene og ordentlige.
7. I skolens værelser og gange eller paa gaardspladsen maa ingen kaste papirlapper eller lignende ting; alt saadant kastes i de dertil bestemte kasser i gangen.
8. Bøger og andre skolesager maa ikke ved skoletidens afslutning efterlades i pulten. Skrivebøger, karter o. l. som gutterne har lov til at lade ligge paa skolen, anbringes altid i skabene.
9. Er en elev formedelst sygdom eller lignende tvingende aarsag uforberedt i sine lekser, maa saadant meldes før undervisningens begyndelse og ledsages af skriftlig bevidnelse fra hjemmet.
10. Tilladelse til at blive oppe i friminutterne kan for en enkelt dog gives af klasseforstanderen; ønskes saadan tilladelse for længere tid, maa skriftlig anmodning medbringes fra hjemmet med angivelse af grund.
11. Ingen fritages helt for gymnastik uden lægeattest. De, der for en enkelt time bliver fritaget for dette fag, opholder sig som regel i gymnastiklokalet eller i en klasse hvor der læses.
12. Ingen elev fritages for sang uden efter sanglærerens bestemmelse.
13. Er en elev ved sygdom hindret fra at møde paa skolen, medbringer han, naar han kommer tilbage, bevidnelse herom fra forældre eller foresatte.
 Hvor sygdom eller anden tvingende aarsag ikke er tilstede, maa ingen elev udeblive fra skolen uden forud indhentet tilladelse fra bestyrelsen.
14. a. Disciple maa ikke uden bestyrelsens tilladelse paa nogen

maade optræde offentlig (f. ex. ved dramatiske forestillinger, koncerter, turufester o. l.).

- b. Disciplene maa ikke uden bestyrelsens tilladelse danne foreninger sig imellem, heller ikke optages som medlemmer af andre selskabelige foreninger.
- c. Cigar- og tobaksrøgning paa gader, veie eller offentlige steder er absolut forbudt middelskolens elever. De af gymnasiets elever, der har hjemmets tilladelse til at røge, maa dog ikke gjøre dette i skolens omgivelser eller paa veien fra og til skolen.

Eleverne er forøvrigt skolen ansvarlig for sin opførsel ogsaa udenfor denne.

Ligeledes blev under 3die juni 1896 udfærdiget følgende instruks for klasseforstandere:

Klasseforstanderne har at vaage over elevernes forhold i sin almindelighed, hver i sin klasse.

Særlig har de at paase:

- at eleverne indfinder sig i betimelig tid,
 - at eleverne behandler skolens inventar og sine egne eiendele med varsomhed,
 - at sedler vedrørende fravær, fritagelse for gymnastik eller tilladelse til at være oppe i frimiuutterne er i orden,
 - at klassens skabe og døre aflaaes og aabnes af paalidelige elever,
 - at klasserne ikke tilsmudsnes med kridt, blæk o. l., og at papir lægges i kasserne, ikke paa gulvet eller i pulterne,
 - at udluftning gjennem vinduerne foregaar paa en saadan maade, at vindusglasset ikke knuses eller beskadiges,
 - at være de øvrige lærere behjælpelige med disciplinen og paatale og straffe de af dem anmeldte forseelser, efterat disse først er ordentlig undersøgte,
 - at søge inspektørens og bestyrernes støtte i alvorligere tilfælder, hvor de selv ikke vil overtage ansvaret.
-

XI. Om de nye karakterbetegnelser og deres anvendelse*).

En redegjørelse til forældre og foresatte.

De nye karakterbetegnelser blev først indført alene for de mundtlige fag og prøven i færdigheder ved middelskole-eksamensreglementet af 1897; for de skriftlige fag beholdt man dengang de gamle karakterer „for ikke med en gang at bryde med det tilvante“. Ved de sidste reglementer for aars- og afgangsprøver er de nye betegnelser forordnet for alle eksamener, og nu, med en mindre udvidelse, ogsaa for de skriftlige fag.

De nye betegnelser er følgende:

I. For de skriftlige besvarelser:

Særdeles tilfredsstillende	= S. tf.
Meget tilfredsstillende	= M. tf.
Tilfredsstillende	= Tf.
Nogenlunde tilfredsstillende	= Ng. tf.
Maadelig	= Maadelig
Ikke tilfredsstillende	= Ik. tf.

II. Ved mundtlig prøve og prøve i færdigheder:

Meget tilfredsstillende	= M. tf.
Tilfredsstillende	= Tf.
Nogenlunde tilfredsstillende	= Ng. tf.
Ikke tilfredsstillende	= Ik. tf.

Undervisningsraadet har i de bemærkninger, hvormed det ledsager sit udkast til reglement for aarsprøver og examen artium, oplyst, at det ikke er ubekjendt med, at en karakter som „særdeles tilfredsstillende“ har været savnet ved middelskoleeksamen.

*.) Omsendt til forældre og foresatte vaaren 1903.

Naar den udvidelse af karakterskalaen, som er bragt i anvendelse ved den skriftlige prøve, dog ikke er udstrakt til at gjælde ved den mundtlige prøve og prøve i færdigheder, hænger dette sammen dermed, at karakterer for de mundtlige fag efter den nye ordning for gymnasiets vedkommende skal „blive et udtryk for elevernes standpunkt i de forskellige fag, saaledes som dette er kommet tilsyne under undervisningen“. Naar karaktererne skal bestemmes paa den maade, anser undervisningsraadet en skala uden „særdeles tilfredsstillende“ for den eneste bruglige*), og i overensstemmelse hermed „nærer man ingen betænkelighed ved at foreslaa den samme række til brug, naar karakteren skal bestemmes efter mundtlig eksamination. Der sker ialfald ingen skade eller uret ved, at en præstation betegnes som „meget tilfredsstillende“. Dette er et utvetydigt godt vidnesbyrd; og savnet af adgangen til i et ekstraordinært tilfælde at tilkjende en udmerkelse er et mindre onde end det vilde være, om udmerkelse uddes iflæng“.

Ved den skriftlige prøve stiller det sig noget anderledes: „det, som bedømmes ved den skriftlige prøve, er bestemt afgrænset; der foreligger en skriftlig besvarelse og intet andet; er besvarelsen feilfri og virkelig fremragende med hensyn til indhold og form, saa bør censuren kunne karakterisere den som saadan“.

Om hovedkarakter. Ved de nye betegnelser anvendelse efter middelskole-eksamensreglementet af 1897 blev der ikke givet nogen hovedkarakter. Undervisningsraadet anfører, at „afskaffelsen af hovedkarakter ved middelskole-eksamen viser sig at have medført et almindeligt følt savn“, og det antager ikke, at hovedkarakter kan undværes ved examen artium. Ved de nye reglementer kræves hovedkarakter baade ved middelskole-eksamen og examen artium, og

*) Det heder i denne forbindelse: „I virkeligheden vil der her meget sjelden være brug for en karakter over „meget tilfredsstillende“, og at give adgang til at bruge en saadan karakter vilde lettelig aabne veien for misbrug“.

der er til brug ved fastsættelse af denne givet de nye betegnelser bestemte talværdier, nemlig følgende:

Særdeles tilfredsstillende (S. tf.)	faar værdien	4
Meget tilfredsstillende (M. tf.)	„ —	3
Tilfredsstillende (Tf.)	faar værdien	2
Nogenlunde tilfredsstillende (Ng. tf.)	„ —	1
Maadelig	„ — ÷	2
Ikke tilfredsstillende (Ik. tf.)	„ — ÷	3

Efter disse talværdier kan en hovedkarakter fastsættes, og efter en række forsøg hvorved det resultat, de nye talværdier kunde give, er prøvet paa tidligere artiumsresultater, er der opstillet bestemte summer, som begrænser de forskellige hovedkarakterer. Herved maatte der naturligvis tages hensyn til, at antallet af karakterer baade ved examen artium og ved middelskole-eksamen kan være noget forskjelligt.

Ved examen artium er karakterantallet for reallinjen og den sproglig-historiske linje uden latin 13 (4 ved skriftlig prøve, 8 ved mundtlig prøve, 1 for gymnastik), for den sproglig-historiske linje med latin 14 (4 ved skriftlig prøve, 9 ved mundtlig prøve, 1 for gymnastik). For elever, som er fritaget for prøve i gymnastik, bliver karakterantallet henholdsvis 12 og 13.

Ved middelskole-eksamen er det regelmæssige karakterantal 16 (4 ved skriftlig prøve, 8 ved mundtlig prøve, 4 ved færdigheder*). Heraf kan fragaa karakter for religion og karakter for et af færdighedsfagene, og karakterantallet kan saaledes blive 15 eller, om baade religion og et færdighedsfag falder bort for samme elev, 14. Piger er fritaget for prøve i gymnastik, uden at prøve i husstel behøver at træde isteden, og om en pige, som ikke er undervist i husstel, paa grund af legemlig feil eller svaghed bliver fritaget for prøve i tegning eller haandgjerning, vil hovedkarakter for hende, om huu ogsaa er fritaget for religion, blive at bestemme

*) D. e. i skrivning, tegning, haandgjerning og — for gutter gymnastik, for piger husstel, hvor dette er optaget som fag.

af 13 fag. Ellers er det regel, at hovedkarakter ikke tildeles dem, som er fritaget for prøve i mere end et af færdighedsfagene, og heller ikke faar de hovedkarakter, som har bestaaet middelskole-examen med indskrænket fagkreds.

Hovedkarakter med de nye betegnelser fastsættes efter de vedtagne talværdier saaledes:

Hovedkarakteren bliver:

Særdeles tilfredsstillende, naar ingen enkelt karakter er under M. tf. for noget skriftligt fag eller under Tf. for noget mundtligt fag eller færdighed, og naar summen ikke er under:

ved examen artium.	Ved middelskole-eksamen.
42 for 14 fag	48 for 16 fag
39 " 13 "	45 " 15 "
36 " 12 "	42 " 14 "
	39 " 13 "

Meget tilfredsstillende, naar ingen enkelt karakter er under Ng. tf., og summen ikke er under:

Ved examen artium.	Ved middelskole-eksamen.
35 for 14 fag	40 for 16 fag
32 " 13 "	38 " 15 "
30 " 12 "	35 " 14 "
	33 " 13 "

Tilfredsstillende, naar summen ikke er under:

Ved examen artium.	Ved middelskole-eksamen.
24 for 14 fag	28 for 16 fag
22 " 13 "	26 " 15 "
20 " 12 "	24 " 14 "
	22 " 13 "

Nogenlunde tilfredsstillende, naar summen ikke er under:

Ved examen artium.	Ved middelskole-eksamen.
16 for 14 fag	20 for 16 fag
15 " 13 "	19 " 15 "
14 " 12 "	17 " 14 "
	16 " 13 "

Efter dette vil en eksaminand, som i det skriftlige ikke har nogen karakter under M. tf. og i det mundtlige ikke nogen karakter under Tf., baade ved examen artium og middelskole-eksamen faa hovedkarakter særdeles tilfredsstillende, naar han for alle fag i gennemsnit har M. tf. (eller bedre) Tf. i det mundlige maa opveies ved et (eller flere) S. tf. i det skriftlige.

En eksaminand, som ikke har nogen enkelt karakter under Ng. tf., taaler for at faa hovedkarakter Meget tilfredsstillende i gennemsnit:

ved examen artium	Ved middelskole-eksamen
med 14 fag 7 M. tf. + 7 Tf.	med 16 fag 8 M. tf. + 8 Tf.
„ 13 „ 6 M. tf. + 7 Tf.	„ 15 „ 8 M. tf. + 7 Tf.
„ 12 „ 6 M. tf. + 6 Tf.	„ 14 „ 7 M. tf. + 7 Tf.
	„ 13 „ 7 M. tf. + 6 Tf.

For at faa hovedkarakter Tilfredsstillende taaler en examinand i gennemsnit baade ved examen artium og ved middelskole-eksamen 4 Ng. tf. + Tf. for de øvrige fag.

Faar at faa hovedkarakter Nogenlunde tilfredsstillende taaler en examinand:

Ved examen artium	Ved middelskole-eksamen
med 14 fag 2 Tf. + 12 Ng. tf.	med 16 fag 4 Tf. + 12 Ng. tf.
„ 13 „ 2 Tf. + 11 Ng. tf.	„ 15 „ 4 Tf. + 11 Ng. tf.
„ 12 „ 2 Tf. + 10 Ng. tf.	„ 14 „ 3 Tf. + 11 Ng. tf.
	„ 13 „ 3 Tf. + 10 Ng. tf.

Udtalelse fra undervisningsraadet. Om de nye karakterbetegnelser og deres anvendelse har undervisningsraadet, efterat de nye reglementer var vedtagne, efter departementets anmodning til vejledning for skolerne afgivet en udtalelse, af hvilken uddrag for flere punkters vedkommende her meddeles.

Som grund til indførelsen af de nye betegnelser anføres: „Idet mundtlige prøver skulde kunne erstattes af vidnesbyrd om dygtighed, som nødvendigvis maa afhænge af et totalindtryk, maatte

der søges enklere betegnelser for standpunktet.“ Betydningen af de ældre karakterbetegnelser var i aarenes løb udvisket, og tallene, som oprindeligt kun betegnede vidnesbyrdenes rækkefølge, var blevet de væsentlige. Hermed fulgte den efter undervisningsraadets mening betydeligere ulempe, at man havde søgt at faa stadig flere karakterer, idet der først blev indført halve, saa fjerdedels, endelig tiendedels og hundredels karakterer i tal. Undervisningsraadet mener, at den større nøiagtighed, man herved mente at opnaa, i virkeligheden kun var tilsyneladende, og at man paa denne maade ndsatte sig for at hefte sig for meget ved enkeltheder, saa at totalindtrykket og det væsentlige blev fordunklet.

Forat man ved brugen af de nyere vidnesbyrd, som netop skal betegne totalindtrykket, ikke skal føres paa afveie, gjælder det at fastholde vidnesbyrdenes virkelige betydning og stadig holde sig for øie, „at de nye betegnelser og de gamle taludtryk, saaledes som disse sedvanligvis har været brugt, ikke er kommensurable, saa at det skulde lade sig gjøre efter et schema at overføre gamle karakterer til nye eller omvendt“.

De 4 nye karaktergrader ved mundtlige fag og ved færdigheder antages tilstrækkelige til at betegne de forskellige grupper, som altid vil findes i en klasse: „Et standpunkt eller en præstation, som omtrent svarer til, hvad erfaring viser, at man pleier at opnaa *under regelmæssigt skolearbeide med gjennemsnitelever, hvis evner op flid hverken er synderlig over eller under det almindelige*, maa skolen efter omstændighederne være tilfreds med; dette bliver da at karakterisere som „tilfredsstillende“. Finder man, at standpunktet eller præstationen *utvilsomt ligger over det gjennemsnitlige*, bør dette udtales gennem et anerkjendende tillæg; isaafald benyttes karakteren „Meget tilfredsstillende“. Dersom standpunktet eller præstationen *vistnok maa godkjendes*, men dog lider af *væsentlige mangler*, skal dette betegnes med „Nogenlunde tilfredsstillende“. Altsaa: ved bedømmelsen saavel af mundtlig og skriftlige fag som af færdigheder vil man først have at overveie, om standpunktet eller præstationen kan *godkjendes eller ikke*. I tilfælde af godkjendelse stiller man sig derpaa det spørgsmaal, om der til godkjen-

delsen bør knyttés en *anerkjendende* eller *nedsættende* udtalelse. Benegtes begge dele, er karakteren „Tilfredsstillende“ dermed givet.

Ved den skriftlige prøve kommer karaktergraderne S. tf. og Maadelig til.

„S. tf. forbeholdes præstationer, som i indhold og form utvilsomt er fremragende, og som derfor fortjener paa en særegen maade at udmerkes. Det er karakter, som i de fleste fag vil blive benyttet rent undtagelsesvis og ikke i noget fag kan blive andet en sjelden.“

Med karakteren *Maadelig* kan en examinand i visse tilfælde bestaa examen. Det heder herom i artiumsreglementet § 17: „En kandidat af reallinjen kan dog ogsaa bestaa den skriftlige prøve med karakteren „Maadelig“ for tysk og en kandidat af den sproglig-historiske linje med karakteren „Maadelig“ for matematik, forsaavidt en af vedkommendes karakter for de tre øvrige fag ikke er under Tf.“*) Og i middelskolereglementet § 15 heder det: „En eksaminand kan dog bestaa den skriftlige prøve med karakteren *Maadelig* for én af de skriftlige prøver udenfor norsk stil, forsaavidt summen af de tre øvrige karakterers talværdier ikke er mindre end 6.***) Det samme vil være tilfældet for en eksaminand, som tager indskrænket middelskole-eksamen med ét sprog; summen af de øvrige karakterer maa da ikke være under 4. I de fag, hvor *Maadelig* saaledes ikke er absolut rejicerende, „vil censorerne have at afgjøre, om et arbejde, som ikke kan godkjendes, dog røber saa megen kundskab, at man finder at burde lade spørgsmaalet om rejktion afhænge af, om kandidaten i andre fag har vist saameget større dygtighed.“

Undervisningsraadet fremholder med styrke, at det ved brug af de nye betegnelser er lærerens og censors *skjøn*, som skal være

*) Han taaler altsaa ved siden af „Maadelig“ i det ene fag i de tre andre skriftlige fag 2 Ng. tf. og 1 Tf.

**) Han taaler altsaa ved siden af 1 Maadelig (udenfor norsk stil) i gjenemsnit Tf. i de andre fag.

det afgjørende. Dette skjøn skal paa den ene side være baseret „paa deres erfaring om, hvad man kan og bør kræve, paa den anden side paa den opfatning, de har dannet sig af elevens standpunkt eller eksamenspræstation *som helhed*.“ Man maa ganske vist ogsaa gjøre sig rede for de gode og slette *enkeltheder* ved standpunkt eller præstationer, men totalindtrykket skal være det væsentlige og afgjørende.

Undervisningsraadet føler sig overbevist om, „at vanskelighederne ved en skjønsmæssig censur vil vise sig at være langt mindre, end enkelte nu synes at befrygte, og at de nye karakterer, som udelukker kravet paa den finere differentiering, vil gjøre bedømmelsen simple og sikrere. Men det er absolut nødvendigt — selv nu i overgangstiden — at man ikke lægger veien om de gamle tal og brøker for siden at oversætte dem til de nye karakterer efter visse fastslaaede regler. De gamle karakterer i tiendedele forudsætter en censur baseret først og fremst paa en *detaljebetømmelse af feil*; men en saadan er uforenelig med den fremgangsmaade, som den rigtige benyttelse af de nye karakterer kræver.“

Om de for de nye betegnelser opførte talværdier indskjærpes det, at de kun bliver at anvende ved fastsættelsen af hovedkarakter; de er ogsaa i denne anvendelse kun et middel, som man i mangel af noget bedre har grebet til for at give eksamensresultatet et samlet udtryk, og der gjøres udtrykkelig opmærksom paa den mislighed, at ved beregningen af hovedkarakter alle fag (hvori der ikke er baade skriftlig og mundtlig prøve) faar samme vegt. Der advares sterkt mod at forveksle de opførte talværdier med de gamle talkarakterer: „*De her anvendte cifre hverken skal eller efter sin natur kan bruges som selvstændige betegnelser*.“ Derfor er det ogsaa i artiumsreglementet § 38 udtrykkelig forordnet, at talbestemmelser ikke maa opføres paa eksamensvidnesbyrdet, og meningen er, at dette heller ikke maa ske ved middelskole-eksamen og aarsprøver. Forudsætningen har ogsaa været, at gamle talkarakterer herefter ikke benyttes i karakterbøger eller i det hele i meddelelse til forældre og elever.

Idet undervisningsraadet tilslut paany fremholder, at de nye

karakterbetegnelser ikke er kommensurable med de gamle tal, paavises i sammenhæng hermed, at de nye hovedkarakterer ingenlunde i alle tilfælde vil svare til de tilsvarende grader efter de gamle betegnelser: „Ofte vil den, som efter det gamle system vilde faa udm. g., nu kun opnaa M. tf., og den, som vilde faact Meg. g., nu kun Tf. „Tilfredsstillende“ vil som hovedkarakter faa større raaderum end nu Godt. Dette er korrekt, naar man gaar ud fra, at som anført Tilfredsstillende betegner det standpunkt, som gjennemsnitselever, hvis evner og flid hverken er synderlig over eller under det almindelige, naar under regelmæssig skoleundervisning. Men saa vil rigtignok adskillige, som nu passerer med hovedkarakter Godt, herefter ikke faa bedre end Ng. tf.“

I rundskrivelse af 2den april 1903 har departementet sluttet sig til undervisningsraadets udtalelse, og i henhold hertil paalægges det skolerne:

„1) Ved karaktergivningen at rette sig efter den af undervisningsraadet givne anvisning om karakterbetegnelsernes rette forstaaelse;

2) i alle vidnesbyrd ved aars- og afgangsprøver ikke at opføre nogen talbestemmelse.

Departementet henstiller derhos til de eksamensberettigede skoler:

ikke at benytte de gamle talkarakterer i karakterbøger eller andre meddelelser til forældre eller elever.“

Skolernes stilling til de nye karakterbetegnelser er i det væsentlige bestemt ved denne departementets skrivelse i forbindelse med de tidligere givne reglementer.

I et møde, som nylig blev holdt af bestyrerinder og bestyrere ved private middelskoler i Kristiania og nærmeste omegn, blev spørgsmaalet om de nye karakterbetegnelser og deres anvendelse drøftet. Blandt dem, som udtalte sig, var der ingen, som fuldt ud havde kunnet tilegne sig dens opfatning, at den nye ordning var et fremskridt, og der faldt fra flere hold udtalelser om, at ordningen baade var upaakrævet og lidet hensigtsmæssig, og at der burde være taget mere hensyn til skolernes mening om sagen.

Flere vilde helst beholde de gamle talkarakterer i aaret, i protokoller og karakterbøger, idet de foretrak disse i og for sig og derhos mente, at forældrene ikke vilde kunne kontrollere elevernes stilling og fremgang i skolen, naar de derom ikke fik anden besked end den, som kunde gives ved de nye betegnelser uden nogen talbestemmelse. Paa den anden side mindede man om, hvorledes det af undervisningsraadet gjentagende var fremholdt, at der var en principiel forskjel mellem det nye og det gamle system. Nu var man nødt til at indføre det nye system ved aars- og afgangsprøver; da vilde det være uheldigt at beholde i aaret det dermed ganske inkommensurable gamle system, og skulde man kunne komme dertil, at man af erfaring kunde dømme om det nye systems fortrin eller mangler, maatte man gaa til at gennemføre det helt. Det blev ogsaa fra denne side indrømmet, at det vilde volde vanskeligheder for bestyrelsens oversigt og forældrenes kontrol, naar der heller ikke i aaret til hovedkarakteren kunde føies en angivelse i tal af de enkelte summer, hvorefter igjen en betegnelse af klassens gjennemsnitlige standpunkt kunde fastsættes.

Undertegnede bestyrere og bestyrerinder ved examensberetigede private gymnasier og middelskoler i Kristiania og nærmeste omegn er efter dette blevet enige om, at naar vi fra næste skoleaars begyndelse gaar over til at anvende de nye betegnelser ogsaa i aaret, i protokoller og karakterbøger og i det hele i meddelelser til forældre og elever, da vil vi ved maanedsopgjør give meddelelse om hovedkarakterens sum og tillige en meddelelse om klassens standpunkt*). Vi antager, at forældrene, for hvem det nye system endnu vel maa siges at være lidet kjendt, vil foretrække en saadan ordning, og vi haaber, at det paa den maade skal blive muligt for dem fremdeles at følge eleverne under deres arbeide i

*) Vil man fastsætte en gjennemsnitssum for klassen, maa man være opmærksom paa, at antallet af karakterer kan være forskjelligt for samme classes elever; det vil vistnok være nødvendigt at bringe alle summer „under ens benævning“ ved at hæve summen for dem, som har lavere antal karakterer end det sedvanlige, med 1 (eller flere) karakterer svarende til summens gjennemsnit.

skolen. Men en nødvendig forudsætning for, at detté skal kunne ske, vil det være, at ogsaa forældre og foresatte sætter sig ind i det nye system, saaledes som det er begrundet og forklaret af rette vedkommende, og som en hjælp hertil har vi ment at denne redegjørelse kunde gjøre nogen nytte.

<i>J. Aars.</i>	<i>P. Voss.</i>	<i>S. W. Hofgaard.</i>	<i>Th. Prebensen.</i>
Aars og Voss's skole.			Frogner skole.
<i>Otto Anderssen.</i>	<i>J. K. Berle.</i>		<i>Lie-Nielsen.</i>
Otto Anderssens skole.	Berles skole		Bestum skole.
<i>C. Bonnevie.</i>	<i>H. Christie.</i>		<i>Thora Schjødt</i>
Frk. C. Bonneviens skole.	Christies skole.		Frøken Conradis skole.
<i>E. Kopsland.</i>	<i>N. Guidotti.</i>	<i>Sig. Thor.</i>	<i>Ragna Nielsen.</i>
Den nye middelskole for piger.			Fru Nielsens skole.
<i>B. Pauss.</i>	<i>A. Breien.</i>	<i>Agnes Thorsen.</i>	<i>Olaf Berg.</i>
Nissens skole.	Nordstrands middelskole.		Olaf Bergs skole.
<i>Einar Schibbye.</i>	<i>Elisa Roll</i>	<i>H. Gjønnæss.</i>	<i>Fr. Fredriksen.</i>
Oslo middelskole. Frøken Rolls skole. St.Hanshaugens skole. Vestheim skole.			

Efterat have prøvet det nye karaktersystem i skoleaaret 1903—1904, har skolens bestyrelse besluttet at anvende de gamle talkarakterer i de maanedlige vidnesbyrd undtagen for afgangsklassernes vedkommende. Ved aarsprøverne og afgangsexamenerne vil de nye karakterbetegnelser blive brugt i henhold til ovennævnte rundskrivelse af 2den april 1903.

Den *mundtlige overhøring* vil for alle klasser udenfor afgangsklasserne foregaa i tiden mellem 8de—22de juni. Til at paahøre denne indbyder vi herved forældre og foresatte og ogsaa andre, som har interesse for skolen.

Afslutningsfest holdes lørdag 2 juli kl. 11.

Ferienne varer til mandag 22 aug. kl. 12.

Yngre brødre bedes indmeldt før ferierne.

Kristiania i mai 1904.

Otto Anderssen.

Sigurd Halling.

